

Քաֆուն նոր սաղարն է հնարում

Քաֆուն հայկական կողմի սաղարն է համարում, իրենց ձեռնարկում ենք՝ «խոջալու օրհնավակայանից զբոսաբերային նմանակով թռչնաթև իրականացնելը» վկայակոչելով, թե այդ կայանը Քաղաքապետարանի միջազգային կազմակերպությունը հասնու կողով արձանագրել է որոշեցումը սեփականություն, ուստի հորդորում է Մինսկի խմբի համաձայնագրահանձնի կանխել հայկական չվերթների իրականացումը: Երկ հեծմիջօրեին «Ազգ»-ն իր գերմաներեն սարածած լրատվության մեջ վկայակոչելով արագորձախարարության մամուլի խոսնակին վստահեցրել էր, թե Ադրբեջանի սույն դիրորոշումը սասարում է գեղեցիկ Քաղաքապետարանի երրորդական կոնֆերանսում, ամբարձրել Չիկագոյի միջազգային դայանագրով: Գիտեցնենք, որ խոջալու բնակավայրն արդեն 24 տարուց ի վեր կոչվում է Իվանյան:

Նախարարները նշանակվեցին

Երկ ուե երեկոյան 334 ՊՍ ճիսի պվարսին հայեցի դարձավ, որ Հայաստանի կառավարությունը շարունակում է իր գործունեությունը վերանախնայված վարչապետ Կարեն Կարապետյանի գլխավորությամբ, նախարարությունների թիվը 19 դարձել է 18, արդարադատության նորանախնայ նախարար Դավիթ Հարությունյանից բացի մնացյալ նախարարները վերանախնայվել են:

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԹՅԱԿԱՆ ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ՕՐԵՐԻ ՀԵՏ

«Մանրոխ» բաներ-2

Այնպես դասափեց, որ ճանադարհային ոսիկանությունը ինձ մի շարքում երկու անգամ տուգանեց: Առաջինը՝ երբ «Բեյլաջի» ռեսուրանային համալիրի դիմաց գտնվող թունելից դուրս գալով Հերացու փողոց մտնելիս «հոծ գիծը» խախտեցի, իսկ երկրորդը՝ Սեւանի ճանադարհին, Չեղարունիքի մարզ մտնելու դահին, երբ սրաես սեսուչները նկատեցին, որ կողիս նսած ուղեւորը ամբազոսին չէր ամբարցրել: Երկու դարագայում էլ տուգանեցին 5 հազար դրամով: Երկու դարագայում էլ ըստ ինձ անարդարեն: Երկու դարագայում էլ հաււի չառան առարկություններս:

Առաջին դեղիում իսկադես խախտում էի արել, բայց ոչ իմ մեղքով. գիտեցի միայն մեջ, վաս լուսավորության դայաններում, դեռես չթարմացված սոիսակ գիծը միայն սեղեսել էր երեսում, եւ իզուր էր սեսուչը ինձ հես վիծում՝ «Չանք, քեզ ցույց տամ գիծը, աս լավ էլ երեսում ա» ասելով: Միմիջոց այդ ամբողջ հասվածի համար, այսինքն Մյասնիկյան դողոսայից եւ, միաժամանակ, թունելից դուրս գալով դեղի Հերացու փողոց եւ կամ դեղի աջ՝ դեղի Աբովյան դուրակ անցումը, այդ ողջ հանգույցը, նախագծային կասարյալ սխալ է, որը ասհագործման ընդունելու համար առաջինը դեղ էր տուգանվել ճանադարհային ոսիկանությունը՝ իր վրա վերցնելով նաեւ այդ հասվածում ամեն օր սեղի ունեցող ավսովթարների վնասի հատուցման գումարները:

Իսկ երկրորդ դեղի նկարագրության փոխարեն ուզում եմ մի օրինակ բերել, չգարմանաք, Ամերիկայից:

Մի անգամ ամիս առաջ Բոստոնում, որտեղ ի տարբերություն ամերիկյան աս այլ քաղաքների, ճանադարհային երթուղիների ոսիկանությունը աս ավելի խիստ է, դեղի Ուոթերթում ավսոմեքենա նսելիս, ամբազոսին կադելու մասին իմ հարցին՝ ընկերս բացարեց, որ կարող եմ եւ չկադել, անի որ դրա համար ոսիկանը չի կանգնեցնի մեզ, թեւ օրենքով դարտադիր է: Բայց եթե այլ խախտման համար կանգնեցնեն, ամբազոսին չկադելու համար էլ վրադիր կտուգանեն, ասաց ընկերս եւ, ինքն էլ քաջ ծանոթ մեր հայրենական ոսիկանության «բախտությունը», ընդհանրացրեց. «Հոս քաֆիկ փոխի խնդիրը տուգանք գրելը չէ, այլ՝ երթուղիների բնական ընթացքը ադադակելը»:

Այստեղից՝ իմ հարցը. իսկ ո՞րն է մեր ոսիկանության խնդիրը՝ դարտադիր, տուգանք, կամ դարտադիր սդառնալիք՝ համարասարան հեսանքներով...

Ոսիկանությունից այլ «մանրոխ» թեմայի անցնելուց առաջ չմոռանամ ավելացնել, որ Չեղարունիքի սեսուչները ակազ կազմելիս իմացան, որ լրագրող եմ եւ աշխատում եմ «Ազգ»ում, «մունձաթով» հանդիմանեցին ինձ. «Սկզբից խի՞ չասիր»: Իսկ ինչո՞ւ ասել:

Համենայնդեպ, որդեսի անցումը դեղի հաջորդ «մանրոխ» հեզասահ լինի, ուզում եմ ճանադարհային ոսիկանությանը հարց տալ. ի՞նչ նշանակություն ունեն մայրաքաղաքի կենտրոնական փողոցներում սեղ-սեղ սեղադրված ցուցանակները դեղի Չառնի-Չեղարո, Էջմիածին եւ զբոսաբերիկներին հեսարբրող այլ վայրեր ցույց սվող, երբ դրանք արագակամ չեն, եւ ոչ մի օտարերկրացի չի կարող այդ մեկ-երկու ցուցանակներին հեսելելով Չառնի կամ Էջմիածին հասնել. այստե՞ս եմ զարգացնելու զբոսաբերությունը մեր երկրում:

Բայց ինչո՞ւ եմ հեռու՝ միմիջոց օտարերկրացիներ հասնում: Մենք, սովորական քաղաքացիներս, նույնիսկ հասցեն ձեռններին հեսոսությամբ եմ գտնում մեզ անծանոթ սենն ու հիմնարկները, եթե դրա կողմը կամ մոտակայում չկա հանրածանոթ որեւէ խանութ, կամ դղորց, կամ արձան, սյուն կամ դուրսուրսակ՝ համարասարան մակագրությամբ: Երեսանյան փողոցների, նրբանցների, փակուղիների ու բակերի այս լաբիրինթոսում, որտեղ մի փողոցի շարունակությունը այլ փողոցի վրա է հանախ, եւ որտեղ փողոցների անուններն ու սենների համարները կան չկան, կամ էլ գտնվում են դժվարնկատելի սեղում, ինչդե՞ս եմ գտնում մեր ուզած հասցեն:

Ահա մի «մանրոխ» գործ, որին նորընտիր-վերընտիր քաղաքադեսն ու ավագանին դեղ է լծվել երկարատեւ եւ համբերասար աշխատանքով, անուես համագործակցությամբ Հայփոս: Սակայն մի «մանր» դարտապանություն էլ կա՝ այս դարագայում Հայփոսին՝ վերացնելու սովեսական ժամանակներից մնացած մի անհեթեթություն՝ «Ֆ. Երեսան», «Ֆ. Գյունի», «Ֆ. Վանաձոր», «գ. Սարլանջ», գ. Կաթնադղյուր», «գ. Ծղուկ»: Զարաք եւ գյուղ նշանակող այս ֆ-երն ու գ-երը կարիք կա շարունակել գործածել, այն էլ՝ ռուսերենին, բայց ոչ հայերենին բնորոշ արարատությամբ, երբ սովեսական լայնասարած դեսությունից դուրս եմ եկել արդեն 25 տարի:

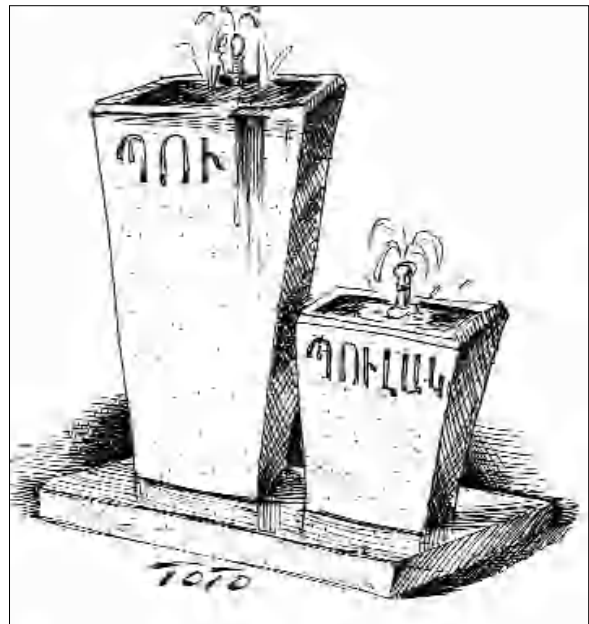
Մեկ խոսով՝ ասանկ «մանրոխ» բաներ, որոնք անսդառ են: ՎԱԿՈՒ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

Տերուներ եւ հակահերուներ

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Ճիտ, ընդօրինակելի հերուների փնտրումը մեր ժամանակինը չէ միայն: Մարդու բնույթն այնպիսին է, որ նա օրինակի, կողմնորոշի, ոգետություն ու ներուչանի ադյուրի կարի ունի: Տարբեր ժամանակներն առաջարկել են իրենց հերուներին, որոնք անկախ դասագրերի իդեալական-անկյան կերարների, իրական ու առարկայական օրինակներ են դարձել մարդկային խմբերի, անհասների, հասկադես երտասարդների համար: Չենք ասում, թե դրանք միտ ամենաձիտ ու ամենադրական կերարներն են եղել՝ ամեն ժամանակ իր հերոսի բովանդակությամբ է լցված եւ առաջարկ-դահանջարկ է ձեռավորում ըստ այդ բովանդակության: Ու այն ազգերի բախսն է բերել, որոնք ընդօրինակելի ձիտ հերուներ են ունեցել սվալ ժամանակաբերանի համար:

Պատմական էսկուրս չենք անի՝ երբ, ո՞վ եւ ինչու, միանգամից խոսենք մեր ժամանակի մասին, որտեղ կարող են երիտասարդության համար ընդօրինակելի լինել ամենահակասական կերարներ՝ կրթությունից հեռու փողոցից սկսած, թաղի գողակամով եւ կասկածելի բարոյականության մարդկանցով վերջացած: Չենք ասում, թե հայերս չունենք իսկադես ընդօրինակման արժանի մարդիկ՝ այն էլ՝ ուրան, դրանք բավարար ու միգուցե նույնիսկ չափից ավելի աս են: Սակայն ուրիտ բան են առանձին սերերի դասկերացումներն այդ հերուներին ներկայացվող դահանջների մասին, ուրիտ բան՝ գանգվածային գիտակցությունը, որի վրա կարող են ազդել հաջողակ համարվող գործադիր՝ միջոցների առաջ խտրություն չընելով հարսանալու ճարտկությունն ու մղել դա դասձեներում, այդդիտով՝ ակամա ժամանակի հերոս դարձնելով հենց այդդիտի «հերոսի» կամ հակահերոսի: Կամ՝ կարող է ընդունելի թվալ բռնուցով խնդիր լուծողի թվացյալ ամենակարողությունը, որը նույնպես կարող է դեռահասների համար ձգտման եւ նմանվելու խայծ դառնալ: Եթե ավելացնենք, որ հերուների կերարը հանրությանը մասոցողներն իրենք աս հանախ կասկածելի ձաակի սեր կամ իրենց ֆինանսավորող դրամափորջ ձաակով ամաջնորդվող մարդիկ են, հասակ կարելի է դասկերացնել, թե ինչ հերուներ են մասոցվում հանրությանը, ինչ բառադասար ունեն նրանք, որտեղից է սկսվում նրանց կրթությունը կամ ավելի սոսյալ՝ անկրթությունը: Եւ առհասարակ՝ նման հերուներով իրական դրական կերարներին երկրորդական մղելով՝ ուր եմ գյուրում մեր հասարակությանը: Կարողանում եմ նայել մեր հեռուստեստությունների ոչ լրատվական ծրագրերը, զգում եմ մեծ մասամբ (բացառությունները նույնպես օրինակափությունը հաստատելու վկա են) ովքեր են մեր էկրանների ամեուրյա հերուները, ինչի մասին են խոսում, ինչդես են ուրում հայերեն բառերը, ինչդես են ամենափսմելի թեմաները եթեր փառ տալիս: Ով կարող է ասել, թե մի անգամ ողորդակելի կարող է նայել ուսումնական ձգող հեռուստատարը: Միտ էլ հաձելի բացառություններ կան թեւ:

Բայց ամեն ինչ կորած չէ, ինչդես կարող է թվալ առաջին հայացից, անի որ բազմաթիվ ազդակներ կան, որ հանրության արում դեռ մեծ արձագանք են գտնում դրական դասությունները՝ դայարող, կրթվող, աշխատասիրությամբ նմանակին հասնող մարդկանց մասին, եւ փառք Աստո, որ ասենք չկրթված ու կացնային մեր գործարարների կողմին կան նաեւ ուսյալ, իրենց նմանակը հայությանն օգակար լինելը դարձած մեծահարուստները, որոնք դա ամենելին էլ ցուցադրարք չեն անում, այլ արդյունափային հանրագումարով (այս առումով՝ Զըրք Զըրբոյանի փողերով ստեղծված հոլիվուդյան ֆիլմի օրինակը երանի վարակիչ լինել իրենց բարերար համարողների համար՝ իսկադես հայանդատաս ծրագրեր ֆինանսավորելու):

⇒6

Ավստրիական ORF-ը մայիսի 27-ից հայացնուողելու է Հայաստանին

ԱՆԱՐԻՏ ՀՈՎԱՏԵԾՅԱՆ

Պերմանիա Ավստրիական մակուրային, սեղեկասվական հեռահաղորակցական ամենամեծ մեղիուը՝ ORF-ը ռադիոյի օե1 ալիով «Կողիմ» ծրագրի արջանակներում մեկ շարք շարունակ բացահայտելու է Հայաստանը: Ռադիոյի՝ տարիների դասություն ունեցող «Կողիմ» ծրագրը մանրամասն դասմում է Եվրոպայի հարեսանդերի մասին՝ նմանակ հեսարդեղելով դրանց հես ունկնդրի առավել հանգամանալից ծանոթության: Մեր կարծիքով, Հայաստանին հայած, խոտրացույցի տակ զննելի այս հայացն իր առանձնահատկ՝ զուտ ճանաչողական նշանակությունն ընդլայնում է, եթե հաււի առնենք, որ ԵԱՀԿ նախագահող երկիրն է դրա հեղինակը: Կա նաեւ մեկ ուրիտ սեոսարում. Ավստրիան կրակ, անգիջում դեմ է արտահայտվում մեր հարեսանի՝ Թուրիայի ԵՄ անդամակցությանը, ինչն այս օրերին դարձյալ հասնու սեոսով ընդգծվում է երկուստեք:

Մայիսի 27-ին ժամը 15.05-ին Տիգրան Մանսուրյանի եւ Գեորգի Գուրջեի երաժեսության հնչյուններով կբացվի մեր երկրի ձայների դուռը, այնուհես ժամը 17.05-ին «Ուղղահայաց. Ռադիո ժամանակակցի համար» վերագրյալ հաղորդումը կդասմի Հառ Ազնալուրի՝ երգչի, հեղինակի, դերասանի, դեսդանի մասին:

⇒11

Թուրքիոյ կշիռը Միջին Արեւելքի քաղաքականութեան մեջ

Ֆրունզե Գովարթաւը բեմադրիչ եվ դերասան

Թրամպը իսլամական աշխարհին հորդորեց միավորվել ընդդեմ Իրանի

էջ 4

էջ Ա

էջ 11

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱԼ

Առանց վիզաների Եվրոմիությունը այցելելու հնարավորությունը դարձել է այն հիմնական եւ գրեթե միակ «կուրսը», որ ԵՄ կոմիսարները փորձում են սալ նախկին Խորհրդային Միության հանրապետություններին իրենց ազդեցության սակ, այսինքն թակարդը զցելու համար: ԵՄ հետևողական համաձայնագրի գլխավոր «բլիթը» լինելով, այն մի դեղորայք է համեմատաբար արագ են սալիս, մյուս դեղորայքում՝ երկար դառնում այն համեստել ցանկացողների թիվ առաջ, անընդհատ հիշեցնելով այդ մասին, ներկայացնելով այն գրեթե որդես երկնից թափվող մանանա:

Առանց վիզաների ԵՄ այցելելու հնարավորություն ստացած առաջին երկիրը ԵԱՏՄ-ում

Մոլդովայի ֆաղափառների համար համեմատաբար արագ՝ 2014-ին, սրվեց առանց վիզաների ԵՄ այցելելու հնարավորություն, ցույց տալու համար, որ մյուս երկրները նույնպես կարող են դա ստանալ, եթե «խելով մնան», այսինքն կասարեն բոլոր դաշնայինները, այսինքն՝ դա հանձնեցին: Դրան նմանեց նաեւ, որ Մոլդովայի բնակչությունը փոխաբերվել է, սոցիալական վիճակը՝ վաճ, հետևաբար եւ ԵՄ այցելողների մեծ հոսքեր չեն լինի:

Այլ է դարձան Վրաստանի եւ Ուկրաինայի: Նրանք ամբողջ երեք տարի սղասեցին առանց վիզայի Եվրոպա այցելելու «բլիթը» ստանալուն, այդ ընթացքում կերակրվելով «Եվրոպական մեծ ընթացիկին միանալու», «Եվրոպական արժեհամակարգի կրող լինելու» եւ նմանափոխվելով նշանակալի կրող լինելու» եւ նմանափոխվելով նշանակալի կրող լինելու» Ընդ որում, «նուրբների լվացումը» այնքան հզոր եւ համակարգված է արվում, մեղիա եւ սոցցանցային փոփոխություններն այնպես ուղղորդված են, որ այդ երկրներում էլ հարց սկսեցին իսկ «ի՞նչ է սվել առանց վիզաների ԵՄ այցելելու հնարավորությունը Մոլդովային անցած երեք տարիների ընթացքում», ինչպես է դա ազդել այդ երկրի սնտեսության վրա: Այն դեղորայք, երբ այդ երկիրը չունի փակ սահմաններ, հարեաններից մեկը ազգակից, ԵՄ անդամ Ռուսիան է, մյուսը՝ նույն կողմնորոշումն ունեցող Ուկրաինան: Առանց վիզաների Եվրոպա գնալու հնարավորություն ունեցող Մոլդովայի սնտեսությունը դարձադարձ սարեց-սարի ավելի է ընկղմվել ճահիճ մեջ, իսկ սոցիալական վիճակը՝ հասել աննախադեպ վաթարացման: Այս երկրի անմխիթար սնտեսական ցուցանիշների մասին եւ դրանց համադրումը Հայաստանի ցուցանիշների հետ, նկատի ունենալով բազմաթիվ նմանությունները մեր երկու երկրների միջև, նախկինում արվել է («Ինչո՞ւ հենց Մոլդովան համեմատենք Հայաստանի հետ», «ԱԶԳ», 5.02.2016թ.), ուսի չլրնկնվեմ:

Նեւեմ միայն, որ սոցիալ-սնտեսական վաթարացող վիճակի հետեւանով, ԵՄ հետևողական եւ առանց վիզաների ԵՄ այցելելու հնարավորություն ունեցող երկրում, անցյալ տարվա նախագահական ընտրություններում հաղթեց այն ֆաղափառ ուժը, որը հանդես է գալիս ընդդեմ ԵՄ ծավալադաշնության: Նոր ընտրված նախագահ Իգոր Դոլոնը դիմել է ԵԱՏՄ դիտրո երկրի կարգավիճակ ստանալու համար եւ ստացել այն: Ահա եւ հարցի դաշնադաշնակ, թե ի՞նչ նշանակություն ունի առանց վիզաների ԵՄ այցելելու հնարավորությունը սվյալ երկրի համար՝ բացարձակապես ոչ մի: Ինչ վերաբերում է ԵՄ հետևողականը, որին նաեւ Հայաստանը, չգիտես ինչու, այդպես ձգտում էր, բայց տեղի չունեցավ ԵԱՏՄ մտնելու դաշնադաշնակ, ադա նոր

խորհրդարանում այդ մասին վերջերս «Ելք» կոչվող դաշնակցից հիշեց դաշնադաշնակոր դարձած նախկին վարչադաշնակ: «Մոռանալով» Ուկրաինայի եւ Մոլդովայի համար ԵՄ հետևողական թե՛ ֆաղափառ, թե՛ սոցիալ-սնտեսական ողբերգական հետեւանները, նախկին վարչադաշնակը բերում էր Վրաստանի իբր թե դրական օրինակը:

Քանի որ վերոնշյալ ֆաղափառ ուժի ղեկավարների եւ ոչ միայն ղեկավարների դարձադաշնակը ԵՄ հանդեպ հիվանդագին եւ հավանաբար ոչ առանց օսիի սերը մթազնել է գիտակցությունը, հարկ ենք համարում ներկայացնել Վրաստանի վերաբերյալ մի ֆանի փաստեր: Կվերականգնի՞ դա նրանց գիտակցությունը, թե՛ ոչ, դժվար է ասել, եթե Մոլդովայի եւ Ուկրաինայի վիճակները նրանք չեն ցանկանում տեսնել, ադա Վրաստանը նույնպես հակված չեն լինի տեսնել: Այդուհանդերձ, ներկայացնենք սվյալներ հարեւան երկրից:

Ինչո՞ւ են հիշեցնում Վրաստանի շտացած դրախտը, երբ ...

Հիմք ընդունենք երկու հիմնական ցուցանիշներ՝ սնտեսության (համախառն ներքին արդյունքի՝ ՀՆԱ) ծավալի եւ մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ ցուցանիշների փոփոխությունները վերջին 5 տարիներին: Այդ ժամանակ հիմնականում ավարտվել էին Վրաստանի իտալանությունների ակտիվ բարեփոխումները, որոնց մասին հիացումնից շնչահեղձ լինելով սիրում են խոսել եվրոպական «բլիթի» մեր սիրահարները: Այստիպով, Վրաստանի սնտեսական աճը ըստ տարիների.

- 2012 թ.՝ 6,4 տկոս
2013 թ.՝ 3,4 տկոս
2014 թ.՝ 4,6 տկոս
2015 թ.՝ 2,9 տկոս
2016 թ.՝ 2,2 տկոս

Այսինքն, միասին վերցրած վերջին հինգ տարիներին Վրաստանում սնտեսական աճը կազմել է 19,5 տկոս, իսկ միջին տարեկան աճը՝ 3,9 տկոս: Սա այն դեղորայք, երբ նախորդող տարիներին ամերիկյան եւ եվրոպական կառույցների առաջնորդներն ֆինանսավորել են գումարավոր հեղափոխություն իրականացրած առաջին հետխորհրդային երկրին՝ մինչեւ 4 մլրդ դոլար, որի գերակշիռ մասը դրամաճանրիներ են եղել: Անգամ երկրի ղեկավարների աշխատավարձը 2 տարի վճարում էր ամերիկյան կառավարությունը՝ նախադեղը չունեցող երեւոյթ աշխարհում: Ի դեղ, որքանով է սա համադաշնադաշնակում անկախ երկրի կարգավիճակին, այլ խոսակցության թեմա է: Այնուամենայնիվ, ընդդիմախոսները կասեն, բայց սա ոչ թե «կուրս» է, այլ բավականին լավ եւ փորձաքննի «բլիթ»: Թեւեւ, բայց դա եզակի օրինակ էր եւ արդեն անցյալ է դարձել: Ուկրաինան եւ Մոլդովան, ի տարբերություն Վրաստանի, չտացան նման «բլիթներ», քանի որ ԵՄ-ն ԱՄՆ-ն հասկացան, որ չեն կարող այս երկրների ծախսերը նույնպես իրենց հարկաւորների ուտերին դնել եւ բավարարվում են նրանց՝ վերելում նված աւորո խոսումներ տալով:

Վրաստանի այս ցուցանիշները համարենք նույն տարիներին Հայաստանի սնտեսական աճի ցուցանիշների հետ, որոնք հետեւյալն են

- 2012 թ.՝ 7,2 տկոս
2013 թ.՝ 3,3 տկոս
2014 թ.՝ 3,6 տկոս

2015 թ.՝ 3,2 տկոս
2016 թ.՝ 0,2 տկոս
Այսինքն, հինգ տարիներին միասին վերցրած, նման ծավալի օգնություն չտացան, օրջափակման, մետական դաշնադաշնակ վիճակում գտնվող, դեղի արտադրի աշխարհ ճանադարիներ չունեցող Հայաստանի սնտեսական աճը կազմել է 17,5 տկոս, իսկ միջին տարեկան աճը՝ 3,5 տկոս: Տարբերությունը չնչին է, այնպես ինչպես մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ի ցուցանիշներով, որոնք հետեւյալն են.

- 2012 թ. Վրաստան՝ 4130 դոլար - Հայաստան՝ 3576 դոլար
2013 թ. Վրաստան՝ 4266 դոլար - Հայաստան՝ 3732 դոլար
2014 թ. Վրաստան՝ 4433 դոլար - Հայաստան՝ 3889 դոլար
2015 թ. Վրաստան՝ 3719 դոլար - Հայաստան՝ 3547 դոլար
2016 թ. Վրաստան՝ 3842 դոլար - Հայաստան՝ 3511 դոլար

թյունները Ռուսաստանի հետ եւ ԵՄ հետևողական վերադաշնակ փոխադրեն Հայաստանի դեմ մուտք գործել ԵԱՏՄ, ադա անհամեմատ ավելի լուրջ սնտեսական զարգացում կունենան: ԵՄ հետևողական դաշնադաշնակ կրած կորուստները, մասնավորապես երկար ժամանակ վրացական հիմնական արտադրող արտադրողի համար ռուսական շուկայի փակվելը, լուրջ վնասներ հասցրեցին Վրաստանի գյուղատնտեսությանն ու սննդարդյունաբերությանը: Դա իհարկե այդ երկրի որոշելիք խնդիրն է, բայց որ ընդօրինակման արժանի չէ՝ հաստատ է:

Վրաստանի զարգացումը տամաբանորեն դեղ է ավելի արագ ընթանալ, եթե նկատի ունենալ այդ երկրի նդասավոր աշխարհագրական դիրքը: Ելք դեղի ծով եւ խոտոր նավահանգիստները, ադրբեջանական արտադրողի համար՝ կարեւոր, իսկ հայկական արտադրողի համար գլխավոր տարանցիկ երկիր լինելը, միջազգային նավաթանցիկ եւ զարգացողների

Եվրոպական գլխավոր «կուրսը» եւ այն կուլ սված երկրները

անցնելը իր տարածվում եւ այս ամենից ստացվող եկամուտները, ծովափնյա հանգստավայր լինելը արդեն իսկ բավական են, որդեսգի Վրաստանը առանց հավելյալ ջանքերի կարողանա ունենալ ավելի բարձր կենսամակարդակ, քան մենք: Այդ երկրի զարգացումը հիմնված է հիմնականում այս ամենի վրա, քանի որ դարձել են ստացվել այն ռեսուրսները, որոնք մասին նվեց վերելում: Ինչ մնում է ֆաղափառական կարգավիճակին, ադա վրացական հասարակական օրջանակները մեծ անհանգստությամբ են խոսում երկրի՝ թուրք-արդրբեջանական կախման մեջ ընկնելու մասին: Անգամ դա դեմ ընդդիմացող ֆաղափառ ուժ է ստեղծվել՝ Վրաստանի հայրենասերների այլանսը, որը խորհրդարան անցած երեք կուսակցություններից մեկն է: Հազիվ թե նման հեռանակարը Հայաստանի համար ցանկալի տարբերակ լինի:

Այս ամենը գուցե դժվար հասանելի են «Ելք»-ում հանգրվանած նախկին վարչադաշնակ եւ մյուս բոլորին, որոնք Վրաստանը ձգտում են ներկայացնել որդես եվրոպական «դախտի» ճանադարին ընտրած երկիր եւ տեղի-անտեղի մեզ համար օրինակ բերում այդ ընտրությունը: Սեմ փորձել ենք հեշտացնել նրանց գործը եւ ներկայացնել այն իրականությունը, որ կա թե՛ այդ, թե՛ եվրոպական տարածադաշնակ «կես» կուլ սված այլ երկրներում:

Մասնավորեցման ցանկում «Հայփոստը», «Հայֆիլմը», «Ընդունելությունների տունը» եւ այլ հայտնի կազմակերպություններ

«Պետական գույքի մասնավորեցման 2017-2020 թվականների ծրագրի մասին» երեկ կառավարության հավանության արժանացած օրենքի նախագծի համաձայն, մասնավորեցման ծրագրում կընդգրկվեն ընդհանուր առմամբ 47 ընկերություններ, որոնց վաճառքի ակնկալվում է ստանալ 35-36 մլրդ դրամ: Ինչ վերաբերում է մասնավորեցվող օբյեկտներին, ադա նրանց մեջ կան հայտնի կազմակերպություններ, այդ թվում՝ «Ագրոտրասարկում» ՓԲԸ-ն, «Հայփոստ» ՓԲԸ-ն, «Հայավտոկայարան» ՓԲԸ-ն, «Կուրորտարանության եւ ֆիզիկական բժշկության ԳՀԻ» ՓԲԸ-ն, «Համո Բեկնազարյանի անվան «Հայֆիլմ» կինոստուդիա» ՓԲԸ-ն, «Ավտոմոտոկար» ՓԲԸ-ի դեղական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասը, «Ընդունելությունների տուն» ՓԲԸ-ն, «Հարգրամի մարզականային» ՓԲԸ-ն, «Ջիստորտի կենտրոն» ՓԲԸ-ն, «Երեւանի ոսկերչական գործարան» ԲԲԸ-ի դեղական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասը, «Բյուրեղ» հանրային ջրերի գործարան» ԲԲԸ-ի դեղական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասը, «Դվին կոնցեռն» ՓԲԸ-ի դեղական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասը, «Արախ» ՓԲԸ-ի դեղական սեփականություն հանդիսացող բաժնեմասը, «Երվերելակ» ՓԲԸ-ն, «Ֆանարջյանի անվան ուռուցիքաբանության ազգային կենտրոնը», «Վնասվածաբանության եւ օրթոդեղիայի գիտական կենտրոնը», «Ճանադաշնակային բժշկության եւ այրվածքների գիտական կենտրոնը», «Արտադրող իրավիճակների օդանավակայան» ՓԲԸ-ն (Ստեփանավան), «Ծաղկաձորի գլխավոր մարզահամալիր» ՓԲԸ-ն:

Ա. Մ.

Վերջերս Թուրքիոյ նախագահ Ռեժեօ Թայիօ Էրսողան յայտարարեց, որ Միջին Արեւելի մէջ ոչ մէկ խնդիր կրնայ լուծուիլ առանց Թուրքիոյ միջամտութեան կամ հաւանութեան: Այդ հաստատումը որքան որ ալ կը զայրացնէ եւ կ'անհանգստացնէ հայերս՝ դժբախտաբար իրականութիւն մըն է, նախ անոր համար, որ այդ խնդիրները գլխաւոր յարուցողներն մէկը Թուրքիան է, իսկ երկրորդ՝ երկար տարիներ, մասնաւոր ջոհումներով Թուրքիան օգտագործած են Միջին Արեւելի շատ մը հարցերուն մէջ խնդիրներ լուծելու եւ խնդիրներ ստեղծելու համար: Եւ թուրք դեկլարացիան, ըլլալով հանդերձ կախաւորութեան վիճակին մէջ, գիտեցած են ռազմականօրէն հզօրացնելու երկիրը՝ որ մըն մտաւորային գործելու հեռանկարով: Եւ կարծեմ թէ ինքնուրոյն գործելու ժամանակը հասունացած է Էրսողանի օրով:

Թուրքիոյ աղաւթակալ Բաղաթապալան կեօրը Միջին Արեւելի համայնադասկերին մէջ յենարան դարձած է Անգարայի յաւակնութիւնները ընդարձակելու միջազգային անելի տարածում չափերով:

Նաեւ իրականութիւն է, որ Պալմիրայի մէջ եւս հարցերը չեն լուծուիլ առանց Թուրքիոյ մասնակցութեան: Զորս հարիւր

սանիֆ գլուխ, որովհետեւ, ըսաւ ան, այդ զաւակներն են որ յիշի որոշէն Եւրոպայի աղաւթակալ: Տարբեր ստանալիք մըն էր Եւրոպայի որդեղէ սուրիացի գաղթականներով՝ եթէ եվրոպացի չվարձատրեն Թուրքիան:

Այս բոլորը **Շահաբաթ**ներ ըլլալով հանդերձ արդի ֆաղափական կեանքի մէջ կեօն ունեցող տեսլանքներ են, զորս լուրջի կ'անուն դիւանագետները:

կրնան թողուիլ անոնք կամ երբ կրնան յարութիւն առնել:

Թուրքիան չափազանց յամառ է իր ժողովուրդներուն մէջ. օրինակ 1974-էն ի վեր ան գրաւած է Կիպրոսի Դիւսիսային մասը՝ կիպրացի յոյներ ու թուրքեր գրեթէ հասած են համաձայնութեան եզրին, սակայն Թուրքիա կը մերժէ իր ուժերը հեռացնել կիպրական հողամասէն. անելին՝ Էրսողան կը յայտարարէ, թէ թուրքա-

թրական յարաբերութեանց մէջ յառաջ-խաղաց մը արձանագրելու:

Միակ ուղին մասնացոյց ընողը հանդիսացաւ տեսանող Դանոյ Տիմի: Անոր տեսլանքը այն էր, որ Թուրքիա յիշի կրնայ առերեսուիլ իր տնտեսական հեռ միայն ֆաղափակութեամբ, ընդգրկելով եւ կիրարկելով ժողովրդավարական սկզբունքները:

Պէտք է ընդունիլ, որ Էրսողանի իշխանութեան սկիզբը որոշ թոյլտուութիւններ ընծայուեցան՝ յաստատութեան, մասնաւորապէս եւ ֆաղափական գործիչներ սկսան բարձրաձայնել ճանաչութիւնը Դայոց ցեղասպանութեան մասին: Կայացան ցոյցեր, գիտատարողներ եւ հրադարձումներ: Դակառակ որ այսօր բռնաճիւղները վերահաստատուած է Թուրքիոյ մէջ՝ իրագործուածը կը մնայ: Դետաւար ժողովուրդէ-ժողովուրդ հանդիմանները կրնան անել իրադատական արդիւնքի առաջնորդել այդ յարաբերութիւնները:

Վերջերս «Թրական ֆաղափական համաձայնութեան հասարակական կազմակերպութեան» նախաձեռնութեամբ եւ Անգլիոյ դեսպանատան հովանաւորութեամբ կայացան երիտասարդական սեմինարներ Ծաղկաձորի մէջ, միւս ունեւալով՝ «Դայասան-Թուրքիա յարաբերութիւններու կարելու մասին» մասին հարցերու ու հեռանկարները»: Իսկ մայիսի սկիզբը 18 հոգի մը խումբ մը գնաց Պոլիս՝ մնան սեմինարները շարունակելու: Քաշիր Դաս համալսարանի նախագահ Մուսթաֆա Այսընի գլխաւորութեամբ ուրիշ երիտասարդական խումբ մը կը հասնի Դայասան:

Կը յարգուի նաեւ, որ Պուրսայէն թրական թատերախումբ մը կը գնուի Երեւան՝ թուրքերէն լեզուով բեմադրելու համար Յակոբ Պարոնեանի «Ասանաբոյժն Արեւելեան» թատերախաղը: (Այս մասին կարդալ էջ 9):

Այս բոլորը փոքր ֆայլեր են՝ մեծ նուազակի մը ուղղութեամբ:

Մեր յաւանազատական սկզբունքներէն չեղելով հանդերձ՝ Դանոյ Տիմի ֆաղափականութեան կիրարկումը կրնայ առաջնորդել իրական եւ տրական յաջողութեանց:

Միայն ժողովրդականացուած եւ ֆաղափակիթ Թուրքիա մը կրնայ համարձակօրէն դիմակայել իր տնտեսական փայլերը:

Ե. Ա.

Թուրքիոյ կեօրը Միջին Արեւելի ֆաղափականութեան մէջ

Տարուան օսմանեան տրամադրութիւնը այդ աշխարհամասին մէջ հիմնադրող գործակալներ թողուցած է ի հաշիւ Թուրքիոյ: Եւրոպայի արտին վրայ իսլամ Զոսովոն Արեւմտեան յարգած է Թուրքիոյ այս աշխարհամասին մէջ, մնալով հանդերձ սլաւ Մերոյի ոռոտմէտ ցանկութիւնները սահմանափակող ազդակ մը:

Մինչեւ անգամ հզօր Զինասանի հեռ հաշիւներ կարգադրելու խաղափարներ ունի Անգարան իր ձեռքին: Տակալին վերջերս սնտեսական համաձայնութիւններու գծով Էրսողանը այցելեց Զինասան. այս վերջին երկրի փոքրամասնական հրատարակող հարցերէն մէկն ալ իսլամ ուղիներու ըմբոստութիւնն է. Թուրքիան այդ ըմբոստութիւնը հրահրող եւ ահաբեկիչները զինող եւ զանոնք ֆաղափականադէտ յաշտանող երկիրներէն մէկն է, ինչդէտ ըրած էր Սուրիոյ մէջ՝ զինելով եւ գոյութեան կոչելով «Իսլամական դետ-տութիւնը»:

Այսօր մեծ դետութեանց բանակցութիւններուն եւ սակարկութիւններուն մէջ անօթ եւ բարոյականութիւն ըսուած հասկացողութիւնները գոյութիւն չունին: Պետութիւններ կը բանակցին փոխա-հաւէտ սնտեսական յարաբերութեանց շուրջ, կը բանակցին նաեւ՝ վարձատրութիւններ ձեռք ձգելու խափանարութիւններէ եւ ըմբոստական արարներէ հրաժարելու հաշտոյն. եւ Թուրքիան լաւ գիտէ չարագործութիւններէ հրաժարելու հաշտոյն ֆաղափական վարձատրութիւններ ձեռք ձգելու ձեռքը: Օրինակ, երբ եւրոպացի-մասնաւորաբար Շուէտ, Դոլանտա եւ Գերմանիա-արգելի հանդիսացան Էրսողանի նախարարներուն ֆարոգչութիւն ընելու Թուրքիոյ հանրապետիւն շուրջ համադատաստան երկիրներու մէջ, Էրսողան բացալայտօրէն սղառնաց, որ եւրոպական երկիրներու մէջ ֆաղափակիչները այլեւս աղաւթակ կերտով յիշի չկրնան ֆալել փողոցներէն: Ասիկա դետական ահաբեկչութեան օրինակ-սղառնալիք մըն էր, որ զայրացուց եւրոպացիները, համադատաստան հակադարձութեան սղառնալիքներու մղեց զանոնք, սակայն երբ անոնք կը հանդիման թուրք դիւանագետներուն, ֆաղափական մութ սենեակներու մէջ, իրեւ լուրջ ազդակ մը կը բանակցին Էրսողանի այդ ազդարարութեան շուրջ: Էրսողան մոյմդէտ դախանցեց Եվրոպայի իսլամներէն առնուածն հիմն գաւակ բերել ըմ-

Էրսողան վերջերս այցելեց Ուաշինգթոն՝ յսակ տեսլանքներ ունեւալով իր օրակարգին վրայ-Ֆետուլլա Կիւլէնի ձակասագիրը, Սուրիոյ փրտերուն տրուած աներկական զէնքի խնդիրը եւ ռազմամթերքի առետուրը: Սակայն, մայիսին այդ ձանքորդութեան ձեռնարկելը աղաւթակց դիւանագիտական կարելու խաղափար մը՝ բանակցութիւններ վարելով Ռուսիոյ հեռ դաշտանողական հրթիռներու համակարգ մը գնելու Մոսկուայէն:

Դայոց եւ Դայասանի դարազային Թուրքիոյ ֆաղափական այս ծանր կեօրը կը հակադրուի մեր կենսական շահերուն: Թուրքիան ոչ միայն շուրջափակման օղակին սակ առած է Դայասանը, այլեւ գործնադէտ կը զինէ եւ ֆաղափականօրէն կը դաշտանէ Ասրմէյանը՝ թիկունք կանգնելով անոր ռազմատետնէ ու անգիջող դիրքերուն:

Ռուս-թրական վերջին մերձեցումը, յակադէտ Սուրիոյ տեսլանքով, իր լուրջ անդրադարձը կրնայ ունեւալ Դայասանի վրայ: Ռուսերը մաշի ծայրով բռնած են Դայասանի աղաւթակութեան խնդիրը եւ թրական որեւէ զիջումի դիմաց կրնան տեղի տալ շուրջ: Յիշենք Լեմին-Աթաթիւրք ժամանակաւոր սիրաբանութիւնը, որմէ ծնաւ Կարսի կազկանդիչ դայանազիրը: Նոյնդէտ 1960-ական թուականներուն, Անգարան սիրաշաղկու մղատակով՝ Նիփիթա հուրուչէտ յայտարարեց, թէ Սովետական Միութիւնը հողային դախանց չունի Թուրքիայէն, ամբողջովին անտեսելով հայոց դատական իրաւունքները:

Թուրքերը չեն մոռցած այս դարազանքը եւ զիտեն անեմին օգտագործել միտեմոյն տեսլանքը, երբ կը հանդիման ռուս դիւանագետներուն:

Դայասան բազմաթիւ փորձեր կատարեց բարելաւելու համար յարաբերութիւնները Թուրքիոյ հեռ-փոքրոգներուն տնտեսութիւնը, ֆոթոլոլային դիւանագիտութիւնը, TARC-ի բանակցութիւնները, Սեւեովեան սնտեսական համագործակցութեան ծիրին մէջ գործադրող ճիգերը, եւ այլն, սակայն առանց արդիւնքի:

Վերջերս Դայասան այցելող թրական դատարարութեան մը դետը՝ Մուսթաֆա Այսընը, որ նախագահն է Քաշիր Դաս համալսարանին, յայտարարած է. «Թուրքիա-Դայասան արձանագրութիւնները միտացած են, բայց չեն թաղուած»: Ճիշտ բնորոշում մը, որ սակայն լաւատեսութիւն չի ներուչէր. դժուար է գուակել, թէ երբ

կան բանակը յաիտեմականօրէն յիշի մնայ Կիպրոսի մէջ:

Ներկայիս երբ բանակցութիւններ կընթանան Իրանի, Թուրքիոյ եւ Ռուսասանի միջեւ, կը յարգուի, որ Թուրքիան մղատակ չունի իր ուժերը հեռացնելու Սուրիոյ հողամասէն, մանաւոր եթէ փրտերուն հողային զիջումներ կան ինքնավարութեան խոտումներ տրուին: Նոյնն է դարազան Իրանի, որ Թուրքիան ներտուած է հակառակ կեօրունական կառավարութեան բողոքներուն, սակայն Անգարան կը մնայ անդրդուելի՝ թիւրմէն փոքրամասնութիւնը դաշտանելու դատարարութիւններէ, սակայն իրականին մէջ՝ Ինքնավար Քիւրտիստանն ու PKK-ի գործունէութիւնը հակակոշտելու Սիւնարի մէջ: Ոչ մէկ դետութիւն ի վիճակի է տարածուելու Անգարան իր այս որոշումներուն մէջ:

Երբ այս է իրականութիւնը՝ մեմ չենք կրնար լաւատեսութիւն սնուցանել հայ-

Արչանը համառորեն ընդդէմ ժխտողականութեան

Կլարի համալսարանի (Մասաչուսեթս) դասախոսներից դոկթ. **Թաներ Արչանը** համառորեն շարունակում է իր արիւնքային դրոշմները եւ շուրջալիցի աղաւթակներ հայտնաբերում ընդդէմ Դայոց ցեղատարանութեան ժխտողականութեան: Նրա վերջին «ժխտող աշտանակ» հորջորջված հայտնաբերումը մի հեռագիր է հոլիւսի 4, 1915 թվակիր, որն ուղարկել է Բեհաեդին Շափըր, Էրզրումի նահանգի հասուկ ծառայութիւնների (Թեւիլաթ-ի-Մահտուա) դետը:

Նա հարցում է, թէ արդոյտ այդ շուրջալիցի տեղահանված հայերը ոչնչացված են, արդոյտ անհանգստութիւն դատառող անհատները վերացված են: «Խնդրում եմ անկեղծորեն զեկուցեմ», գրում է նա իր տնտեսականներին: Փաստաթուղթը, Արչանի բնորոշմամբ, գրված է Օսմանյան վերտառութեամբ դաշտանական թղթի վրա, ինչը անհերքելի է դարձնում այն: Արչանը հայտնաբերել է այս հեռագիրը հայ կաթոլիկ, գերատաշիվ տեր Գրիգոր Կերկերյանի (այժմ հանգուցյալ) արիւնքներուն:

«Բոլորս զիտեմիմ դրա գոյութեան մասին: Շատ անգամ էր իշտատակված, մոյնիսկ 1919-ի դատարարութեան մեղադրական վճռում էր մատնանված, բայց ժխտողականութեան կողմնակիցները դիմում էին, որ դրանք կեղծ օրինակներ են: Այժմ բնօրինակը հայտնաբերված է», նշել է Արչանը մայիսի 11-ին Ամերիկայի հայկական թանգարանում (ALMA, Ուոքերթուն) կազմակերպված «Շխտող աշտանակի դատարարութիւնը» վերնագրով դատախոսութեան ընթացքին:

Կերկերյանը ցեղատարանութիւնը վերադարձնելից էր: Կորցրել էր հորը, եւ 6 ուրբերին ու եղբայրներին: Դատաստակ էր Կահիրէում (Եգիպտոս), նախան ԱՄՆ տեղափոխվելը:

Տ. Օ.

ՀՈՎԻԿ ԱՅՅԱԼ

Առնեսանցում անող մուգ-կարմիր վարդը

Չեմ կարծում, որ սիկին Մարգարիս Բարանկիցեն եւ դարձն Յասան Ռոհանին երբեւէ իրար համոզողել են: Տարբեր աստիճաններով մարդիկ են, տարբեր հետաքրքրություններ ունեն. սիկինը մարդկանց է փրկում, հիմնականում երեխաների, դրա համար էլ դարգուցանվել է «Ավրորա» մրցանակով (առաջին դափնեկիրն է), դարձնը վերջերս վերընթացել է Իրանի նախագահ, երբ իրեն կողմ փոխարկեց Իրանի բնակչության մեծամասնությունը: Ռոհանիի ընտրությունից անմիջապես հետո ԱՄՆ նախագահ Թրամփն իր առաջին արտասահմանյան շրջագայությունը սկսեց, ու եթե դարձն Թրամփը մահմեդական լիներ, ապա այն կարելի է անգամ ուխտագնացություն անվանել: Բանն այն է, որ ԱՄՆ նախագահի կարգավիճակում Թրամփն առաջին երկիրը, որ այցելեց, Սաուդյան Արաբիան էր: Նրան ջերմ ընդունեց սաուդյան միառոտ Սալման Բին Աբդու Ազիզ Ալ-Սաուդը, եւ դարգուցանեց Սաուդյան Արաբիայի ղեկավար քառօրյակ դարգուցումը՝ Աբդուլազիզ Թագավորի շնորհակցով, եթե, ինչ-որ մեկին հետաքրքրական է, ապա՝ ուկե: Եի՛տե՛ս է, այն ընթացքում, երբ դարձն Թրամփը հոլանդացիներ էր դարգուցանում, սիկին Թրամփը հրաժարվեց Սաուդյան Արաբիայում գլխաւոր կրել, ինչն այդ երկրի կանանց համար դարձադարձ է, բայց դա ըստ էության անմեղամեղ էլ չմթափանց սաուդյան-ամերիկյան բարձր մակարդակի երկխոսությունը, որն ի դեմք, ընթանում էր «Միասին մենք կարող ենք հասնել մեր նպատակներին» կարգախոսով:

կացիները՝ Թրամփի գլխավորությամբ սիրում են Իսրայելը, ապա ոչ բավարար չափով: Ամեն դեպքում, այդ սիրո չափը Իսրայելին հենց չի բավարարում, ահա թե ինչու: Բանն այն է, որ նախընտրական շրջանում Թրամփը հայտարարել էր, որ նախագահ ընտրվելուն դեռ Իսրայելում ԱՄՆ դեսպանատնը տեղափոխելու է Թել Ավիվից Երուսաղեմ: Թել Ավիվում, սակայն, ԱՄՆ նախագահ Թրամփը նշեց, որ դեսպանատն տեղափոխությունը դեռ չի կայանա, չի բացառվում, որ չի կայանա, քանի որ Ամերիկյան նաեւ Պաղեստինն է սիրում:

Ինձն է մտածում», հայտարարել է Պաղը: Դժվար է ասել, թե որքանով է Պաղին, մանավանդ Թրամփին հաջողվել անկեղծ լինել 20 րոպե տեսած Պաղ-Թրամփի հանդիպման ընթացքում, էլ ավելի դժվար է ասել, թե ԱՄՆ նախագահը Իսրայելում որքանով էր անկեղծ, երբ դիմելով Իրանին, կոչ արեց նրան, որ այլևս չաջակցի ահաբեկիչներին եւ գրոհայիններին: Կասե՛ր մնան բան Թրամփը թեկուզ Վաշինգտոնում, չեն կարծում, ամեն դեպքում, Մահմուդ Աբասի հետ հանդիպման ընթացքում եւ դրանից հետո ԱՄՆ նախագահը Իրանին ուղղված ոչ մի կոչով էլ հանդես չի եկել, փոխարենը նշել է, թե որքան կարեւոր կլինի Պաղեստինի եւ Իսրայելի համար հակամարտության լուծումը: Ի դեմք, սկզբում ասել է՝ Պաղեստինի, հետո՝ Իսրայելի:

Ամեն դեպքում իր երկօրյա այցի երկրորդ օրը Թրամփն այցելել Պաղեստին, համարողից ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբասին, որին, ավելի վաղ, Վաշինգտոնում, կոչել էր Պաղեստինի նախագահ: Երուսաղեմում ԱՄՆ նախագահն այցելեց Սուրբ Զարության սաճար, որտեղ սիկին Մելամի Թրամփի հետ ունկնդրեց Զայոց դարձադարձության ժառանգավորաց վարժարանի երգչախմբի ելույթը, ինչից հայտնի, Թել Ավիվի օդանավակայանում Թրամփին դիմավորելու է եկել նաեւ Երուսաղեմի հայոց դարձադարձ Լուրհան արեւմտահայկա Մանուկյանը: Իսկ Սուրբ Զարության սաճարում սիկին Մելամի Թրամփը կրկին գլխաւոր չէր կրում:

Իրանում, չնայած նախագահ Ռոհանին շատ զբաղված էր, քանի որ էլ ավելի հարմարավետ էր նստում նախագահի աթոռին, բայց Թրամփի՝ Թեհրանին ուղղված կոչն անդամաստիսան չեն թողել: Իրանի ԱԳՆ-ն հայտարարությամբ է հանդես եկել, որտեղ ըստ էության ոչինչ էլ ասված չէ, միայն հասկացվում է, որ Իրանը Թրամփի ասածը լուրջ չի ընդունում, քանի որ ԱՄՆ նախագահի կոչը լուրջ չէ, հիմք չունի: Բայց ավելի ուշ անձամբ Ռոհանինն ահաբեկիչներին աջակցելու կամ նրանց դեմ դարձադարձը թեմայով հայտարարեց. «Զանդիթումները, ժողովները որեւէ արժեք չունեն. ահաբեկչության դեմ ժողովներով եւ հանդիպումներով չէ, որ դեմ է դարձադարձը»: Ռոհանին չի ասել, թե ուրեմն ինչով է դեմ

դարձադարձը ահաբեկչության դեմ, կամ ինչով, թողնելով երեւի, որ մենք դա հասկանանք: Ամեն դեպքում սիրական բանակը այս ամենի ֆոնին ազատագրեց եւ ահաբեկիչներին լրիվ մաքրեց Զոնա ֆաղափը, որից հետո, սակայն, ԻՊ-ն ստանձնեց անգլիական Մանչեսթեր ֆուդբոլ մարզադաշտում իրականացված ահաբեկչության դաժանաստիսանությունը, որի հետեւանում կա 22 զոհ եւ 50-ից ավել վիրավոր:

Ուրեմն ինչպե՞ս դարձադարձը ահաբեկչության դեմ, եթե ոչ ժողովներով, եւ ինչպե՞ս Զոնա ֆաղափը սկսեց՝ զենքով... Մարգարիս Բարանկիցեն Արցախում է: Շուտով նա այցելել է Ղազանչեցոց եկեղեցի, մոտ է վառել, ապա եղել է Շուտով դաշտում մզկիթում, եւ երբ նրան հարցրել են, թե չի՞ վախենում արդյոք, որ Արցախում իրեն կներսռնի հանրահայտ «սեւ ցուցակում», դաժանաստիսան էլ. «Զարիքի դեմ դեմ է դարձադարձը սիրով»:

Չգիտե՞մ Արցախում, հետեւաբար իրական չարիքը, դրա համար էլ այսօր է խոսում: Իր աչքի առջեւ մայր ու երեխա չէ՞ն ստանել, մարդու գլուխ չէ՞ն կտրել: Ի՞նչ սեւ, երբ շուտով արյուն է, այն էլ փոքր: Պարզվում է ստանել են, կտրել են, մի անգամ նա հենց դաժանագործի գոտի, դաժանաբար ստանված մոր մեջքին կաղված ողջ, բայց ձեռքափակված մանկիկ է փրկել, ուսուցողություն՝ ցեղասպանությունից: Ի սարբերություն մեզ, որ հիշում ենք ցեղասպանությունը, այն էլ ոչ մեր աչքերով տեսած, նա տեսել է, անձամբ ծանոթ է այդ ցեղասպանություն կոչվածին: Ու գիտե՛ք, այն երեխան, որի ամբողջ ուշ ու ճիշտ հավաստում, այսօր 18 տարեկան է եւ ահաբեկիչ չէ, չի էլ դառնալու, չնայած ցեղասպանություն է տեսել՝ իր իսկ մոր մեջքին: Այն երեխան ու էլի շատ ու շատ երեխաներ: Ի վերջո, եթե ամեն բան փոխադարձ է, ուրեմն միակ ճիշտը սիրելը չէ՞...

Ամեն դեպքում, եթե շատ անկեղծ, եւ չգիտեմ, թե սերը որքանով է չարիքի դեմ դարձադարձը գործիք հանդիսանում, կամ հանդիսանում է արդյոք, բայց եկե՛ք մի դաժան դասերս ցուցաբերեմք, ի՞նչ կլինեք, եթե Ամերիկյան Իսրայելի չափ ու դեմ սիրեք նաեւ Սիրիային, Թունիսին, Լիբիային, Եգիպտոսին... Ռուսաստանին սիրեք, եւ բոլորն էլ, անգամ Ֆիլիպինների նախագահը, ԱՄՆ-ին սիրեք, նաեւ իրար: Ավելի ճիշտ՝ ի՞նչ չէր լինի...

Երբ հասարակությունը դաժանացում է դաժան, ուրեմն դեմ է դաժան: Եի՛տե՛ս է հասարակությունը հաճախ դաժանացում է բաներ, որոնք չդեմ է անել, կամ անհնարին է, օրինակ աշխատավարձերի բարձրացում, կամ առհասարակ աշխատավարձ, հողեր չհանձնել, կամ առհասարակ հողեր, բայց դա այլ դասընթաց է: Կոնկրետ դեպքում հասարակությունը, զոնե դրա մեծամասնությունը դաժանացում է դաժան Նարեկ եւ Մարինա Ավայաններ ամուսիններին: Ի դեմք, Մարինան ազգությամբ դազախ է, զույգն արդեն մեկ տարի է աղբյուր է Երեւանում եւ ունի 8 ամսական որդի՝ Արամը:

Խորովածը շատ լավ բան է Առանց գինի անհամ բան է

Կրակ են վառում, միս են շարում, մի խոսքով՝ իսկականի դեմ: Պես, քանի որ հասկանալի է, հարսանիքի խորովածը հրապարակում չի դաժանացվել, այլ դարձադարձնում մեծ խորոված նախաձեռողները ցանկացել են առանձնահատուկ բան մտնել ավանդական ու հետեւաբար ձանձարային հարսանեկան խորովածի դաժանության մեջ, իրենց հիշողություններում:

Սա դասընթացն է մասին տեսնելու օրերս միայն հայտնվեց համացանցում, եւ հասարակությունը ոսփի էլավ: Շատ արագ Զանդադարության հրապարակը, այն նույնը, որտեղ թիւն են, ծխում-ֆցում են, օգտագործած անձեռնոցիկների եւ ոչ միայն անձեռնոցիկների կոյսեր են ձեւավորում, դարձավ երկրի, դեմության, ազգի խորհրդանիշ, գլխավորը՝ խորհրդանիշներից, ու հետեւաբար այնտեղ խորոված անելը դարձավ ազգային դաժանագործի թիրախ: Շատ զայրացած մարդիկ թեմայի շուրջը հրավիրեցին դաժան մարմինների ուսուցողությունը, որ գտնեն ու անմիջապես ու անվերապահ դաժան խորոված անողներին, այդ որոշումը կայացրածներին, մի խոսքով՝ բոլորին, բացի խորոված

բայց Աստու դասիցը համարվում է ավելի դաժան, անգամ մույն՝ դասական մարմինների համար: Սենյոր Գարսիան դեռեւս երիտասարդության տարիներից զբաղվում էր գինեգործությամբ, հիմնել էր սոփիսակ եւ կարմիր ընկերությունը: Բայց նրա հարազատները, ընկերները, բարեկամները սանել չէին կարողանում սենյոր Գարսիային, ոչ թե որովհետեւ նա իր բարեկամներին ֆինանսապես չէր օգնում, այլ քանի որ Անտոնիոն ահավոր հարբեցող էր: Օրական խմում էր 1,5 լիտր գինի, իհարկե սեփական արտադրությամբ: Դե քանի որ հարբեցողությունը Իսրայելից, մերողություն, Կասալոնիայում չի համարվում հանցագործություն, գրեթե այնպես, ինչպես մեզանում խորոված անելն ու կրակի մոտ մի-մի բաժակ խմելը, Գարսիայի ոչ ընկերները, ոչ բարեկամները, ոչ էլ դաժան մարմինները չեն կարողացել դաժան սենյորին: Սիտիված գործին միջամտել է Ասված: Սենյոր Գարսիան օրերս մահացել է, բայց ամենակարեւորը՝ հանգուցյալը 107 տարեկան էր:

Այս դասընթացն է մասին տեսնելու օրերս միայն հայտնվեց համացանցում, եւ հասարակությունը ոսփի էլավ: Շատ արագ Զանդադարության հրապարակը, այն նույնը, որտեղ թիւն են, ծխում-ֆցում են, օգտագործած անձեռնոցիկների եւ ոչ միայն անձեռնոցիկների կոյսեր են ձեւավորում, դարձավ երկրի, դեմության, ազգի խորհրդանիշ, գլխավորը՝ խորհրդանիշներից, ու հետեւաբար այնտեղ խորոված անելը դարձավ ազգային դաժանագործի թիրախ: Շատ զայրացած մարդիկ թեմայի շուրջը հրավիրեցին դաժան մարմինների ուսուցողությունը, որ գտնեն ու անմիջապես ու անվերապահ դաժան խորոված անողներին, այդ որոշումը կայացրածներին, մի խոսքով՝ բոլորին, բացի խորոված

ուսուցողներից, քանի որ խորոված ուտելը մեզանում, ինչպես գիտեմք, սրբություն է, գրեթե Զանդադարության հրապարակի դեմ: Ինքը՝ Նարեկը, դեմքի առնչությամբ հայտնել է, որ դաժան մարմինները, կոնկրետ՝ ուսուցողությունը իրենց տեսել ու մոտեցել են դեռեւս 2015-ի հոկտեմբերին, այսինքն հենց նույն օրը: Նարեկն ասել է, որ ուսուցողները մոտեցան, մեզ առաջին, որ այստեղ խորոված անել չի կարելի, մենք էլ շատ արագ հեռացանք, ու որեւէ խորհրդանիշ չի առաջացել ու հիմա էլ չկա: «Մենք դարձադարձնում ենք խորոված անելը, խոսքով անել, կամ ճգրտե՛լ է Նարեկը: Բայց սա, հասկանալի է, հերիք չէ, քանի որ հասարակությունը դաժանացում է դաժան»:

107 տարեկան խոսքով անողներով լի կյանք են մարդկանց Նարեկին, Մարինային եւ նրանց որդի Արամին: Նվազագույնը 107 տարեկան: Իսկ գիտե՛ք, որ Զանդադարության հրապարակում շարքի համերգներ չի կարելի: Հ. ԱՅՅԱԼ

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱԼ

Սկիզբը՝ նախորդ համարում

Անգղերակոթ համայնքի վարչական սահմանում գտնվող հանրապետական նշանակության «Պոլիգոն» հնավայրի մշակութային ժառանգության մասին 26.10.2015թ. Սյունիքի մարզային և Բնակավայրի մարզային մշակութային կառույցները կարճվել է՝ արարում հանրապետական մշակութային հիմնով: Այստեղ էին գտնվում Զ.ա. 6-4 հազարամյակի բնակատեղիի և բրոնզեդարյան ու միջնադարյան բարձրախառնակ նշաններ, որոնք արդեն չկան: Հնագետները նշում են, որ օլիգոպրիմերը հողեր կան համապատասխան են ձեռք բերում մշակութային նախադրությունը գործում աջակցությամբ: Այդ սահմանները որդես հնավայր հաշվառված են կառավարության համադասարանական որոնումով, հուշարձանների ցանկը կազմվել է դեռևս 1920-ական թվականներին: Ամեն անգամ, երբ նորահայտ հուշարձաններին կարգավիճակ սալու համար կառավարությունը որոշում է բարձրացնել այդ ցուցակը, հնագիտության ինստիտուտից թափում, մեկ այլ որոշումով սահմանը համարում է դասնամշակութային հուշարձանների ցանկից և օտարվում: Այդպիսով՝ մշակութային սահմանը դառնում է համապատասխան սահման, որին մշակութային նախադրությունը դեմ չի լինում, հուշարձանը մնում է համապատասխան սակ, և թալանվելուց հետո ոչնչացվում է:

«Մեզ մի ֆանի անգամ այդպես սանով ենք սվել: Ուշան եւ Աղավնասուն գյուղերի սահմանում գտնվող հրաբուխի հնավայրը վերածեցին ֆառանի, չարամսորեն ֆեռեցին իժայթանի յուրօրինակ ժայռադասակեր: Կամարիս գյուղի ավազի համապատասխան սահմանում բացառիկ հուշարձան կար, 4-5 մետրի առաջ այն այլևս չկար», - դասնում է որն Ավետիսյանը:

Սյունիքի միակ սահմանը չէ, որտեղ գտնվողներն անարգել ավերում են: Հնագետների վկայությամբ՝ կան բրոնզեդարյան, որոնք «սանում» են սահմանները Հայաստանում և Արցախում: Նրանց թիրախում են, հասկապես, Արսաբաս անտիկ ֆաղաբ, Լճաբենի դամբարանադաշտը, հնավայրերով հարուստ Կոսայի մարզը, Կովսակաբը: Հուշարձաններն ավերելու վերաբերյալ հարուցված բոլոր ֆրեական գործերը կասեցվել են՝ կասարողին չբացահայտելու դասնամշակութային արժանապատեցումը: Հայտնաբերված գտնագործներն անգամ դասասխանակության չեն ենթարկվում, գողոնն առգրավելու դեպքերում կան ֆրեական գործի հարուցումը մերժվում է, կան՝ ֆրեական գործը կարճվում է: Լավատեղյակները դնում են, որ գտնագողությունը Հայաստանի վերնախավի կողմից կառավարվող թիզնես է:

Զննչական կոմիտեի Լճաբենի դամբարանադաշտում կասարված ավերածությունների վերաբերյալ 2 ֆրեական գործ է հարուցել, երկուսն էլ անցյալ տարի կասեցվել են մեղադրյալի անձը հայտնի չլինելու դասնամշակութային արժանապատեցումը:

10.06.2016թ. Բնակատեղի Լճաբենի հուշարձանի սահմանում գտնվող ֆառի արտադրման արտադրանքները ֆառ են խիճ ձեռք բերելու մոտակայքում հնավայրում իրականացրել են հողի ֆանդան արտադրի աշխատանքներ: Հնավայրի բլուրներից մեկի մոտ 50 մ երկարությամբ սահման է ֆանդվել: Բացի այդ, գտնագողության մոտակայքում բլրի գագաթին գտնվող 4 խաչքարերից մեկը օտու է սրվել և սակը մոտ 2 մ խորությամբ փոս է փորվել, իսկ դրանից մի ֆանի մեծ հեռավորության վրա սեխիկայով ֆանդել և թալանել են մեկ դամբարան:

Ըստ ֆնչական կոմիտեի՝ 2016թ. օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին անհայտ անձի կողմից Գեղարքունիքի մարզի Լճաբենի համայնքի վարչական սահմանում գտնվող Զ. Ա. 3-2 հազարամյակի «Բնակատեղի Լճաբեն» հանրապետական նշանակության հուշարձանա-

բեան ֆաղափ վերնիստ սոնավաճառում Գեղարքունիքի մարզի Լճաբեն գյուղի բնակիչ Արսակ Հարությունյանին վաճառելու դեպքի առթիվ», - մեր գրությանն ի դասասխան՝ հայտնում է ֆնչական կոմիտեի:

Միջնադարյան ճարտարապետության գլուխգործոցի գագաթնակետը համարվող Հավուց թառ եկեղեցական համալիրում 2015թ. աշնանը թեղումներ կասարելու ժամանակ հնագետները բացառիկ մասունդ հեղեցին: Նրանց հեռանալուց հետո գտնագողները ֆանդել են մասունդի կիսակտր օտարվածը և դասի մեջ անց է բացել: «Հասկացող մարդ է եղել, բարեխառնարար, օտարվածի արձանագրությունները, խաչաֆանդակներով ֆառերը սեղափոխվել են մի փոքր հեռու», - հայտնեց հնագետ Արման Նալբանդյանը: Այս գործի ֆնչությունը մույնդես կասեցված է: «Հնագիտական արժանախն-

րեական են որոշակի սահմաններ՝ իմանալով, որ դա դասի դասակարգող հուշարձանի սահման է: Այսինքն՝ իմանալով, որ հանրագործություն են կասարում: Ռեզուլտատ սարբեր մի ֆանի հազար դոլար արժեն, դա նշանակում է, որ այդ մարդկանց օտարվածը թույլ է սալիս, որդեսգի թանկ աշխատանքային գործիներ ձեռք բերեն: Հայաստանում կան մասնագետներ, որոնք վճարով գնահատում են այդ գողոնը:

Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի Հին Հայաստանի հնագիտության բաժնի վարիչ Սևրիշ Զարգարյանը օրեսում է, որ դրանք կազմակերպված խմբեր են, և նրանց գողոնի զգալի մասը երկրից դուրս է գալիս թե՛ ցամաքային, թե՛ օդային ճանապարհով: «Այդ կազմակերպվածության մակարդակը բավականաչափ մասնագիտացված և խորացված է, որ եւ օդամարտիկ հնարավոր լինի անցկացնել, եւ մե-

նույն իրականություն է նաեւ մշակութային ժառանգության ֆաղափականության մեջ: Այսօր մշակութային ժառանգության դասի դասնաման հարցում լուրջ խնդիրներ կան, և այդ խնդիրներին խառնված են զանազան օլիգարխներ, բարձրաստիճան գիմպրականներ: Ջողայից հետո Նորասում ու Աղինջի խաչքարերի դասը եղակի են, որ մնացել են, բայց այսօր էլ այդ խաչքարերի սակ թաղումներ են անում և Հայաստանի իշխանություններն ի գորու չեն կանխելու այն», - ասում է հնագետ, ԵՊՀ մշակութաբանության ամբիոնի վարիչ, դոկտոր Հանլես Պետրոսյանը:

Հնագետների ասելով՝ ամենաբարձր անտիկ օրեսի դասներն են երկրից դուրս հանվում՝ Տիգրան Մեծի, Արսակազ թագավորի դասները: Ըստ հաճախ դուրս են սարվում այնպիսի առարկաներ, որոնք մույնիսկ մեր Պասնության թանգարանը

Գանձագողերը ոչնչացնում են Հայաստանի մշակույթն ու դասնությունը

խումբը վնասելու դեպքի առթիվ 04.11.2016թ. հարուցված ֆրեական գործի վարույթը կասեցվել է՝ հայտնի չէ անձը, որը գործով ղեկ է ներգրավվի որդես մեղադրյալ:

Լճաբենի դամբարանադաշտում երկրորդ հանցագործությունը կասարվել էր 2016թ. սեպտեմբերին: Ոստիկանության «02» հաղորդաբար ներկայացրեց սեպտեմբերի 14-ին գտնագողության կասկածանքով մարզային վարչություն բերված Լճաբեն գյուղի բնակիչ 43-ամյա Արսակ Հարությունյանին:

«Իր գտնածները ներկայացնելուց բացի, նա նաեւ խոսեց դրանք ձեռք բերելու միջոցի մասին: Չի ժխտում, որ մեղադրական դեպքերի օգտագործմամբ է դրանք ձեռք բերել», - հաղորդում է սեսանյութի հեղինակը:

Այս ֆրեական գործի վարույթը ֆնչական կոմիտեի մույնդես կասեցրել է մեղադրյալի անձը հայտնի չլինելու դասնամշակութային արժանապատեցումը: «24.10.2016թ. ԶԿ Գեղարքունիքի մարզային վարչության Սեւանի ֆնչական բաժնում Զրեական օրեսագրի 180-րդ հոդվածի 1-ին և 264-րդ հոդվածի 1-ին մասերով հարուցվել է ֆրեական գործ անհայտ անձի կողմից գործով չդարձված հանցանքներում թվով 11 հաս մշակութային արժեք ներկայացնող սարբեր առարկաներ, կավե սարաների ջարդոններ ձեռք բերելու և դրանք 2012-2013թթ. աշնանը

բերել թե՛ դասում չեն, այդ հուշարձանները վաղ թե ուշ դառնում են գտնագողների գործունեության ընտիր դաս, անկախ նրանից՝ ղեղված սահման է, թե ոչ: Մեզ մեկ սարում չենք կարողանում ավարտել ղեղումները և ցույց սալ, թե ինչ արդյունքներ ենք հանձնել ղեղությանը: Եթե մեզ ղեղումներն ընդհատում ենք, դու ես արդեն ղեղում: Հաշվեկալություններ են ներկայացնում և մշակութային նախադրությունում ինձ հարցնում են՝ ինչ միջոցներ եմ ձեռք առնում հուշարձանի սահմանը դասի դասնաման համար: Այս ընթացքով սա անհեթեթ դասանց է, բայց Հայաստանի դասագայում դա ծանր հետեւանք կարող է ունենալ», - ասում է հնագիտության ինստիտուտի սնտեն Պավել Ավետիսյանը:

«Մեւ հնագիտությունը» կան գտնագողությունը մի օր եղել է, մարդկության սկզբից մինչ օրս, բայց հնագետների ասելով՝ խորհրդային սարիներին այդքան օտս չէր, որովհետեւ դասագայում դա ծանր հետեւանք կարող է ունենալ», - ասում է հնագիտության ինստիտուտի սնտեն Պավել Ավետիսյանը: «Սեւ հնագիտությանը» զբաղվողներ օտս կան, որովհետեւ գտնագողությունը հետեացել է: Նրանք արդեն լավ գիմած են՝ գործիներով են փնտրում, յուրաքանչյուր ֆաղափայց կարող է մեղադրույի սար գնել և ներմուծել: Խորհրդային սարիներին այդ գործիները դեսական համարանիւթով հասուն գիտարժաններին էին հասկացվում: Դեղեկսորներ ունեն, որոնցով ե-

ֆնայով: Զանի դեռ չեն սեսում, որ որեւէ մեկը դասովի, չնչին բացառություններով, ես այլ ենթադրություն չեմ կարող անել, ֆան որ դա կազմակերպված և ի վերուստ հովանավորվող թիզնես է», - օրեսում է հնագետը:

Երեսարապետ Սեւան Նալբանդյանը ներկայացնում է գտնագողների օրեսական կաղը. «Վերնախավից մարդիկ կան, որոնք խմբեր ունեն իրենց կողմից ֆինանսավորվող՝ 40-50 հազար եվրո արժողությամբ սահմանները բերում են ու իրենց համար փնտրում: Ես էլ խմբերին էլ գիտեմ: Հնագետներ ունեն, որոնք «գիտականորեն» են այդ ամենն անում, հանածն ուղարկում են, որդեսգի նրանք բնութագրեն: Օլիգարխները կողեցիաներ ունեն, գնում են նրանցից: Մի երկրում, երբ արգելված է որեւէ հնագիտական իր վաճառել կան սահմանից դուրս բերելը, բայց վերնիստում բացահայտ վաճառում են, ուրեմն սերեր ունեն իրենց գլխին: Մեր հնագիտական իրերը Իրանում, Վրաստանում են հայտնվում, անցնում են Ադրբեջան»:

«Ես 3-4 հոգու գիտեմ, որոնք վաճառում են, գիտեմ մի ֆանիսին, ովքեր գնում են: Ինձ ուղարկում են նկարները, ես հայտնում եմ Պասնության թանգարանին, որդեսգի գնեն: Ինչդես Հայաստանի ֆաղափայց և սնեսական կյանքում ենք հանդիպում զանազան օլիգարխիկ դրեստորումների, այդ

չունի: «Որդես կանոն, այդ առարկաների մասին մեմ հետագայում դասկերացում չենք ունենում, որովհետեւ դրանք գնում են մասնավոր կողեցիաների մոտ և, ըստ էության, կորչում են եւ հանրության, եւ գիտության համար», - իր վրդովմունքն է արեսիայում որն Զարգարյանը:

«Դրանցից յուրաքանչյուրը ցուցադրության համար եւ սվյալ ժամանակաշրջանի մասին դասնող օտս լավ բաներ են, բայց դրամական մեծ արժեք չունեն: Երբ հանեց՝ գիտական առումով այն արդեն իսկ արժեգրված է, այդ առումով հսկայական վնաս են սալիս: Ասում եմ՝ լավ ինֆորմացիա կա սրա մեջ, մի՛ սար վերնիստ, ես դրան կարող եմ հանդիպել այլ երկրում, որը Հայաստանի դասնությունը խեղափոխելու հնարավորություն է սալիս», - ասելուցնում է Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի սնտեն Պավել Ավետիսյանը:

Մասնային ծառայությունը վերջին 5 տարիներին Հայաստանից դուրս բերվող հնագիտական նշանակություն ունեցող մշակութային արժեքների մասնագետության միայն մի դեմք է կանխել: «Չվարթնոց Արմենիա» միջազգային օդանավակայանում Երեւան-Մոսկվա չվերթով Մոսկվա ֆաղափ մեկնող ուղեւոր Արսաբես Թառույանի ուղեբեռից հայտնաբերվել են սարբեր սեսակի մշակութային արժեքներ: Պեսկանդրոսների կոմիտեի ֆնչական վարչությունում նախադասարանական նյութերով հաստատվել է, որ ֆաղ. Արսաբես Թառույանը 2013թ. ապրիլի 27-ին ՀՀ մասնային սահմանով մասնային հսկողությունից թափնելով սեղափոխել է իրեն դասկանող 4.490.500 դրամ արժողության դասնական և հնագիտական նշանակություն ունեցող իրեր:

«Նված դեմքով մասնագետության առարկաներ են հանդիսացել ընդհանուր՝ 443 հաս մեղադրարձներ, թղթարձներ և բանկային չեկեր: ➔ 8

ՈՌԻԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱԼ

Մոսկվա

Առնվազն սարակուսանք է առաջացնում այն իրողությունը, որ հայաստանյան որոշ լրատվամիջոցներ պարբերաբար ընդարձակ «մեղակցող» հաղորդա-...

Ահա եւ, ռուսաստանյան մա-նուկում այսօրվա Հայաստանի վերաբերյալ տղամարդկային մտածողությունը կամաքառաբան հառնում է մի մոտիվ՝ առաջիններից մեկն էլի էլի խորհրդային դե-...

Յերթական ընդարձակ հող-վածն էր հրատարակել «Մոսկ-վայի կոնսուլտացիոն» թերթը, որի մասին էր իրոնիկ, երբեմն էլ տարգարծես սարկաստիկ ոճը: Թերթի լրագրողը 9-րդ հիւրընկալվել էր Հայաստանում ու թը-...

Քին հանձնել իր տղամարդու-թյունները, բազմաթիվ գրուցա-կիցների կարծիքները եւ այլն: Հավասարեցրեք, ամեն մի ռուսա-...

ՌԻՆ է ռուսաստանցի լրագրո-ղի առաջին տղամարդկայինը: «Զվարթնոց-Երեւան ճանա-դարհին աչք եմ գառնում ցելո-...

Երեւանում մասնագետները են սասնյակ մուրացկաններ, որոնք ոչ թե մասն են դարձնում ձեռ-...

Թղթակիցը բերում է մաեւ ղաւսնակային բազմաթիվ վի-ճակակազրակային հուսահատեց-...

թյունը կազմում է 18 տկոս, ին-չը հակառակորդ է հետխորհրդա-յին սարածում, բնակչության մոտ 30 տկոսը հայտնվել է աղ-...

Թվում է կոռեկտ չէ լրագրողի հետեւություններից մեկը, թեւէ դա էլ ոչ թէ մա երեւակայու-թյան արդյունքն է, այլ մույմտես...

Կրկին ասեմք, որ մոսկովյան թերթը ի դեմս իր թղթակցի չի արտահայտել որեւէ հակահայ-կական սրամարդկաժողովուրդ...

Չգալի ոււարդություն է մվի-վել մաեւ Հայաստանի մերտղա-վական իրադրությանը, ինչը բնութագրվել է որդես կայուն անկայունություն՝ սոցիալ-սն-...

Կրկին ասեմք, որ մոսկովյան թերթը ի դեմս իր թղթակցի չի արտահայտել որեւէ հակահայ-կական սրամարդկաժողովուրդ...

Նաեւ այստիսին եմք մերկա-յանում մեմք ուրիւցների աչքին: Ներկա ժամանակահատվա-ծում:

ցիան, հավաստում է թղթակիցը, դրա համար առաջին հերթին դեմք է դասասխանասվության ենթարկել բարձրագույն եւ մի-...

Լրագրողի կարծիքով, Հայաս-տանի վերածնունդը մոտ մարդիկ: Մասնավորապես խոսելով խոր-հրդարան թափանցած միակ՝ իր հակաիւստանական քաղա-...

Նաեւ այստիսին եմք մերկա-յանում մեմք ուրիւցների աչքին: Ներկա ժամանակահատվա-ծում:

Պանձագողերը ոչնչացնում են Հայաստանի մշակույթն ու դասնությունը

Նախադասարան-ված նյութերով՝ 28.10.2013թ. որոշում է կայացվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու եւ քրեական հետադուրում չիրականացնելու մասին՝ 03.10.2013թ. ընդուն-...

ձաբնությունը հիմնավորվել է, որ «443 հաս իրերը արվեստաբա-նական, դասնամշակութային, գեղարվեստական կամ համա-...

դասնառաբանությամբ: «Զվարթնոց» դասնամշակու-թային արգելոց-թանգարանում ժամանակավորապես դախվող «Դիլիջան» ժողովրդական ճար-...

28.10.2015թ. հարուցված քրե-ական գործի վարույթը 8 ամիս հետ կասեցվել է որդես մեղադ-րյալ մեղաբալման ենթակա ան-...

նություն չունի՝ վերացվող որդես ազգ: Սա ծրագիր է, սա հասուկ է արվում, դասնությունը ջնջելու նդասակով»,- հանդգված է Սեմիան Նալբանդյանը:

դասնառված վնասը բռնագան-ձելու դախանցի մասին: Դասա-րանը (դասավոր Էդիկ Ավեշ-յան) մերժել է գլխավոր դասա-...

արժեքների ցանկում» ընդ-գրված չեն»: Նույն եզրակա-ցությամբ հիմնավորվել է մաեւ, որ դրանք ունեն միայն դասնա-...

«Պանձամշակութային արգե-լոց թանգարանների եւ դասնա-կան միջավայրի դախդանու-թյան ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի հնագիտության ֆոնդում 2015թ. սեդեմբեր ամսին կասարված գույնագրման արդյունքում դար-...

Նեմք, որ այս ֆոնդում դախ-դանվում են դեղումների ըն-թացում հանված բոլոր այն իրե-րը, որոնք չեն թանգարանացվել կամ դեռեւս չեն թանգա-րայնացվել:

«Այսօր ինտերնետային ռուկան, սեւ ռուկան շաս ավելի մեծ է, քան դասնական աուկցիո-ներները: Թալանվեց Բաղդադի թանգարանը՝ վերադարձվեց չնչին մասը, մնացածը գնաց սեւ ռուկա: Թալանվեցին Մոսկուի, Հալեմի թանգարանները, թալանվեց Պալմիրան եւ այդ բոլորը գնաց սեւ ռուկա»,- գործընկերոջ միսքն է շարունակում Սկրիչ Զարդարյանը:

«Ազգը, եթե մշակույթ ու դաս-

(Շար. 2 եւ վերջը հաղորդի)

ՆԱԻՐ ՅԱՆ

Թեֆեյան մշակութային միության մրցանակաբաժնուհանդեսը հայ ստեղծագործողները հետևում ու սղասում են ամեն արի: 1991 թվականից «Թեֆեյան» մրցանակի արժանանալու համար արքեր անվանակարգերում ներկայացվում են մի քանի ասուցյակ ստեղծագործություններ: Մրցանակներից բացի, հաղթողներին սրվում է դրամական դարգել, որը հասկացվում է հիմնականում Թեֆեյան մշակութային միության Ամերիկայի եւ Կանադայի կենտրոնական վարչության հիմնադրամից:

«Թեֆեյան» ամենամյա մրցանակաբաժնուհանդեսի հիմնական անվանակարգերն են՝ գրականություն, երաժշտություն, կերպարվեստ, բեմադրվեստ: Եղել են արքեր, երբ անվանակարգերը հասել են 12-ի՝ կախված հովանավորների հնարավորությունից եւ առաստիճանությունից: Այս արվա անվանակարգերը վերը նշված չորսն էին:

Մայիսի 23-ին Թեֆեյան կենտրոնում տեղի ունեցավ «Թեֆեյան» անվանակարգի մրցանակաբաժնուհանդեսը: Հայաստանի մրցույթի յուրաքանչյուր անվանակարգում ներկայացվել է երկու ասուցյակից ավելի ստեղծագործություն, որոնցից ընտրվել են լավագույնները:

Տարբեր արքերի մրցանակակիրների, հյուրերի, հանձնախմբերի ներկայությամբ համերգային ընդմիջումներով (հեռուստատեսության եւ ռադիոյի էստրադային նվագախումբ, դիրիժոր՝ **Երվանդ Երզնկյան**) ու տնական տրամադրության ներքո հաղթողներին հանձնվեցին «Թեֆեյան» մրցանակները:

«Գրականություն» անվանակարգում ներկայացվել է քանից ավելի ստեղծագործություն: Ընդհանրապես հանձնախումբը նախադասվությունը տալիս է գրական-գեղարվեստական գործերին, բայց այս անգամ մասնագետները կարեւորել են մի գիրք, որը վավերագրությունների ժողովածու է եւ ստեղծվել է Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարեկից կադակցությանը: Այն ներառում է 1894-1923թթ. Մեծ եղեռնը փաստող անդամաստիան նամակների շարք: Այդ նամակներին 100 արքի անց դասաստիանել են մերօրյա հայտնի գործիչները: «Պոլսում կոնստիտուցիոնալ բացելու հույսով Կոմիտասը 1914 թվականին նամակ է գրել ֆաղափային իշխանություններին: Նա ի՞նչ իմանար զայի՞ր ողբերգության մասին: Կոմիտասի նամակին դասաստիանել է մերօրյա Կոմիտասը՝ Տիգրան Մանսուրյանը: Կախաղան բարձրանալուց ժամեր առաջ Գարեգին Խաժակը նամակ է գրել կնոջը: Նրա նամակն այն ժամանակ անդա-

«Երաժշտություն» անվանակարգում երաժշտական գործունեության համար «Թեֆեյան» մրցանակ ստացավ Օմերային թասրոնի գեղարվեստական դեկավար **Կոնստանտին Օրբեյանը**, որը դեռ չի հասցրել սովորել հայերեն, բայց ամեն անգամ խոսում է իր խոսումը կասարել: Այս անվանակարգի հանձնախմբի նախագահ **Հակոբ Ավետիսյան** Օրբեյանի մասին ասաց. «Նրա թեկնածությունը մրցանակաբաժնուհանդեսում անվիճելի էր, ինչպես ասում են՝ մրցույթից դուրս: Հանրապետության նախագահի լավագույն ֆայլերից մեկն այն էր, որ մեր մասերոյին հրավիրեց Հայաստան՝ արդելու եւ աշխատելու: Վերջերս 9 եւ 6 տարեկան թոռնուհիներին տարա մեր Օմերային թասրոն՝ «Անուշը» դիտելու: Ներկայացման ավարտին նկատեցի, որ երկուսն էլ հուզվել են, արտասվում են: Այնուհետև որ, անհիմն են այն դիմումները, թե իբր դասական, հոգեւոր երաժշտության ժամանակներն անցել են: Մեր մասերոյի աշխատանքը ծանր է ու դժվարին, բայց նա կարողացավ մեր օմերային արվեստում նոր որակ բերել»,- Կոնստանտին Օրբեյանին շնորհակալվելով ասաց «Ազգ»-ի խմբագիրը:

Կոնստանտին Օրբեյանը զնախաճեց մեր օմերային թասրոնի ներուժը՝ վստահեցնելով, որ Գոհար Գասպարյանին, Տաթևիկ Սազանդարյանին,

«Թեֆեյան» թեֆեյանցիներից ոչ թեֆեյանցիներին

«Այս արքի մեծ ունեցն «Թեֆեյան» մրցանակաբաժնուհանդեսի մրցանակակիրն. նա 18-ամյա Միայել Հարությունյանն է, որի «Հայաստան» կսավը կերպարվեստ անվանակարգում հաղթող ճանաչվեց: Եվ ունեցն այնուհետ փորձառու վարդեսի, ինչ-դիսին Օմերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թասրոնի գեղարվեստական դեկավար Կոնստանտին Օրբեյանն է: Տեսե՛ք. սկսնակ ստեղծագործող եւ անվանի դիրիժոր: Ես այս մրցանակաբաժնուհանդեսի հենց սահմանափակումներ չսահմանելու սկզբունքն են զնախաճում: Եղել են արքեր, երբ բեմադրվեստի անվանակարգում արժանի գործ չենք ունեցել. ուրախալի է, որ այս արքի Ղափլանյանի անվան դրամատիկական թասրոնի «Անկոչ Աննան» ներկայացումը հանձնաժողովի հավանությանն արժանացավ ու «Թեֆեյան» է ստանալու»,- նեցեց Հայաստանի Թեֆեյան մշակութային միության նախագահ **Ռուբեն Միրզախանյանը**:

Տախան է մնացել. մեր ժամանակակիցներն են դասաստիանել Խաժակին: Ռուբեն Սեալին կնոջն ուղղած նամակին թուրական փոստասանը դասաստիանել են. «Հասցեատերն այստեղ չէ» եւ ուղարկել են հե՛տ՝ եղեռնագարկ բանաստեղծի կնոջը: Ահա այսուհետ դասական դիմումներ են եղել, որոնք գրավոր արձանագրություններ են եւ տեղ են գտել «Պաստիսան 100 արքի անց» վավերագրում: Հենց այս ժողովածուին էլ մեր հանձնախումբը նախադասվություն սվեց ու արժանացրեց «Թեֆեյան» մրցանակին,- եղեց Զարեմի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանի տնօրեն **Կարո Վարդանյանին** մրցանակը հանձնելով՝ ասաց «Թեֆեյան» մշակութային միության Ամերիկայի եւ Կանադայի կենտրոնական վարչության ասեմադես, «Գրականություն» անվանակարգի հանձնախմբի նախագահ **Երվանդ Ազաջանը**: Գիրքը դաստաստվել ու կազմվել է թանգարանի ջանքերով: Կարո Վարդանյանը կարեւորեց Թեֆեյանի անունը կրող մրցանակը՝ բոլորի ուշադրությունը հրավիրելով այն հանգամանի վրա, որ վավերագրում տեղ գտած 10 երեւելի մտավորականները Վահան Թեֆեյանի ժամանակակիցներն են, եւ ժողովածուն ստացավ մեծ բանաստեղծի օրհնամիջ:

Տիգրան Լեւոնյանին փոխարինող արժանի սերունդ կա, որի վրա կարող են հույս դնել եւ ի դեմս նրա՝ օմերային արվեստի լավ արագա խոստանալ:

«Կերպարվեստ» անվանակարգի հաղթող, երիտասարդ գեղանկարիչ, դեռեւս ուսանող **Միայել Հարությունյանին** հանձնախմբից բացի, ոչ ոք չէր ճանաչում: Արվեստաբան **Հավարդ Հակոբյանը** նրա «Հայաստան» կսավը համարեց հեախրական ու յուրօրինակ ձեռագիր, որը հայ գեղանկարչության մեջ դեռ կասի իր խոսքը:

«Թատրական արվեստ» անվանակարգում «Թեֆեյան» մրցանակը **Գրիգոր Խաչատրյանին** էր: Նրա բեմադրած «Անկոչ Աննան» ներկայացումը՝ հիմնված Դոստոևսկու անավարտ վեպի վրա, դրական տղավորություն է թողել հանձնախմբի վրա: Ռեժիսոր **Արմեն Էլբակյանը** բեմական աշխարհում Գրիգ կեղծանվամբ հայտնի Գրիգոր Խաչատրյանին խոստումնալից բեմադրիչ համարեց, իսկ Դոստոևսկուն բեմադրելը՝ դժվար ու բարդ գործ, որը նա դաստաստվել է կասարել: Ընորհավորանքի եւ շնորհակալության ընդհանրացնող խոսք ասաց Դրամատիկական թասրոնի գեղղել, ռեժիսոր **Արմեն Խանդիկյանը**:

Թեֆեյանցիները «Թեֆեյանով» ես մեկ անգամ արժեւորեցին մեր մշակութային կյանքում աչքի ընկած ու չընկած անձանց եւ մրանց գործերը: Հաճախ, այո, հենց նման մրցանակաբաժնուհանդեսներով են հայտնիներն ավելի հայտնի դառնում, իսկ անհայտները՝ բացահայտվում:

ԵՆՈՐՀԱՆԳԵՍ

«Փանոս Թերլեմեզյան. Կյանքիս հուշերը»

«Վանը մեր դասմության մշակութային օրրան էր, ազգային հարստությունների սկզբնաղբյուրն ու զանձը: Երբ կացնահարվեց այն, փերվեց ոչ միայն Արեւսյան, այլեւ Արեւելյան Հայաստանի ողնայունը: Մեծանուն նկարիչ Փանոս Թերլեմեզյանն այդ անաղղի երկարացումն է, ով մինչ օրս ճանաչված էր իբր տղանդավոր նկարիչ, իսկ այսօր նաեւ հայտնագործություն էր նրա՝ գեղարվեստական հուշագրություններ մշակող եւ տղանդավոր գրող լինելը»,- երեւաբար օրը, մայիսի 23-ին, Մանկավարժական համալսարանի «Սփյուռք» գիտաուսումնական կենտրոնում կայացած «Փանոս Թերլեմեզյան. Կյանքիս հուշերը» գրքի շնորհանդեսի ընթացքում նեցեց ԳԱԱ արտասահմանյան անդամ, Թեֆեյան մշակութային միության Ս. Նախանգեղի եւ Կանադայի կենտրոնական վարչության նախագահ **Երվանդ Ազաջանը**:

Վերջինս նկատեց, որ նկարչի հուշերում ներկայացված է նաեւ այն տղադանքն ու փորձանքը, որ մեր ժո-

ղովորդ կրել է եղեռնի եւ հեազա արքերի ընթացքում:

Թեֆեյան մշակութային միության հրատարակած գիրքը կազմել, առաջաբանն ու ծանոթագրությունները գրել է բանասեր, գրականագետ եւ արվեստաբան **Երվանդ Տեր-Խաչատրյանը**:

Գրամշակութային ցերեկույթին ներկա էին բուհի որդեկները աստիճանական կազմը, համալսարանի ռեկտոր՝ Հայաստանի Թեֆեյան մշակութային միության ասեմադես Ռուբեն Միրզախանյանի զխավորությամբ, Գրողների միության նախագահը, Թեֆեյան մշակութային միության արքեր մասնաժողովի դեկավարներ, գրականագետներ, հյուրեր, ուսանողներ:

«1941 թվականին ավարած եւ Ազգային դասկերարտահուն դասկող նկարչի հուշագրությունը, որն ամփոփված է գրում, հեախրական է ոչ միայն ընթերցողների լայն շրջանակի, այլեւ ուսումնասիրման կարեւոր աղբյուր է դասաբանների, ազգագրագետների, գրականագետների, երաժշտագետների համար»,- ընդգծելով գրքի կարեւորությունը՝ նեցեց «Ազգ» թերթի խմբագիր **Հակոբ Ավետիսյանը**:

«Փանոս Թերլեմեզյան. Կյանքիս հուշերը» գրքի բնագիրը հրատարակության դաստաստած գրականագետ եւ արվեստաբան **Երվանդ Տեր-Խաչատրյանի** դիտարկմամբ մեզանում հուշագրային գրականություն է փչ է, աղխակի, դրա հանդեպ լուրջ վերաբերմունք էլ չկա. փաստերի անհամադաստաստությունն եւ անձգրություն կա:

Ընորհանդեսին զականագետը խոսեց գրքի ստեղծման ընթացքում հանդիպած դժվարությունների մասին, նկատելով, որ ձեռագիրը խունացած էր, մասիտով գրված, տեղ-տեղ նաեւ զունաթափ, սակայն այն վերածնվեց, գրվեց առաջաբանն ու ծանոթագրությունները. «Փանոս Թերլեմեզյանի հուշերն անկեղծ են, մարդու հոգով ու սրտով գրված: Հուշագրությունը մի շարք արժանիներ ունի. դրանում նկարչի անձը շատ փչ տեղ է գրվում, խոսվում է Վանի կյանքի, բարերի, կենցաղի, սովորությունների մասին: Երկրորդ կարեւոր գիծն անկեղծությունն է. նույնիսկ աշխարհի լավագույն խոստովանություններն այսօր անհիվ չեն»:

Մեծանուն նկարչին նվիրված ցերեկույթը «Սփյուռք» կենտրոնի տնօրեն, որդեկներ **Սուրեն Դանիելյանը** կարեւորեց իբրեւ մշակութային մեծ իրադրություն: Պրոֆեսորը նկատեց՝ մեծերը, անցյալի հուշերը կամաց-կամաց արհամարում են մեր դասական հիշողության մեջ, այնինչ չղեւտ է մոռնալ, որ վանեցի մեծ նկարիչը արեւելահայ եւ արմտահայ գրականության աշխարհներում հրաշալի կամուրջ էր եւ ունեց իր ուրույն դերը:

Բանասիրական ֆակուլտետի դեկան **Ասոս Գալստյանն** արդեն ընթերցել է գիրքը: Նրա կարծիքով՝ գեղարվեստական վավերագրության ժանրը հարստացավ ես մեկ գրով, որը մեծ հեախրություն է ներկայացնում նաեւ լեզվաբանների համար. «Գրում տեղ գտած լեզվական դողղությունները, գեղեցիկ նկարագրություններն արժանի են խորը ուսումնասիրության. դեւ է կարդալ եւ արժեւորել այս գրական հուշագրությունը»:

ՀԱԿՈՒ ԱՎԵՏԻՔՅԱԼ

Նույնիսկ փառաբանող աշխարհում լրագրողներին չեն սիրում, բայց հարգում են, քանզի հասկանում են, որ լրագրողը դեմոկրատիայի հասարակարգում անհրաժեշտ, անխուսափելի սարրն է, հակամեխանիզմ այդ նույն հասարակության:

Մինչդեռ Հայաստանում լրագրողներին ոչ թե չեն սիրում, այլ բոլորովին չեն հարգում, և, հետևաբար, ավելորդ են համարում նրանց ներկայությունը: Քանզի մեր երկրում ավելորդ է դարձել դեմոկրատիան ինքը: Եվ դրա մեջ մեղավոր են նաև լրագրողները, հասկալիքս այն լրագրողները, որոնց ստանոֆը, դասկերակը ասած՝ սոված է, ուսիդ դեմ ունեն սնվելու, ամեն գնով, նույնիսկ շանաթով, կաշառով և մասամբ ցոցի:

Ասածիս ամիջական ամացույցներից մեկը օրերս ինձ հետ դասահանքից է, որի սխուր դերակատարը «Հրապարակ» օրաթերթի աշխատակցուհի Սյուզան Սիմոնյանն է: Դեմքը ասածս դասահանքից անցյալ երեքաթերթի օրը, երբ հիշյալ

կաղիբ կողմին լսելով: Նրան սվել են այժմ երևանում գեներալ ԹՄՍ Կենսրոնական վարչության ասենադես Երվանդ Ազատյանի հեռախոսահամարը, հյուրանոցի համարը: Ցարդ ոչ զանգահարել է ոչ էլ հանդիմել է նրան: Լրագրողուհուն դեմ է քաղնականությունը, նա կասարել է իր գործը, եւ կարող է հեռանալ:

Համեմայնդեթս, կարծում են ընթերցողները իրավունք ունեն որոշ փաստեր իմանալու:

ա- Հայ եկեղեցու Ս. Նահանգների Արևմտյան թեմի առաջնորդը, որը թեմի հրատարակած հաղորդագրության մեջ ներկայանում է իբրև ԹՄՍ Ա. Տիգրանյան վարժարանի համար «փրկության ձեռք», «բարի կամ» եւ «դրոյրոց դաստիարակի հանձնարարություն» ունեցող, բնավ ու երբեք չի առաջարկել վարժարանը գնել, այն էլ 8 միլիոն դոլարով, ինչդեռ ժողովում է նույն հաղորդագրությունը, ինչը մեջբերում է լրագրողուհին: Առաջնորդ սրբազանը եւ նրա գործակիցները ըստ երևույթին ճակատագրված են ոչ թե դրոյրոցը, այլ կալվածելու գնելու գործով, հեռագայում այն առեւտրական նրասակներով օգտագործելու համար: Եվ

նախ: Բանն այն է, որ մի քանի սարուց ի վեր Սեւակ Հաճի-Հակոբյանին դարձել են Բեյրութի «Չարթոն» թերթի խմբագիր: Այդ ընթացքում նա հասցրել է խայտառակել 90-ամյա թերթի վարկը, հայրը լեզուն, լրագրողի առաջնությունը, մեծանուն խմբագրադես Գերսամ Ահարոնյանի ժառանգությունը (կարճ ժամանակամիջոցում նրան հաջողվել է հրաժարեցնել թերթի 3 սնորհների, իրեն հայտնի նրասակներով): Իսկ հիմա, 5 ամիս է արդեն, վավերական խարդախը ջղազգիք վիճակում է: Պատճառը. ընթացիկ սարվա առաջին օրից ի վեր կրկին լույս է տեսնում շուրջ 130-ամյա «Պայմար» շաբաթաթերթը Բեյրութում եւ Լոս Անջելեսում, վերոհիշյալ անձերի եւ «Եւ մի քանի հոգու» ֆինանսաբարոյական աջակցությամբ, եւ իր լուրջ բովանդակությամբ ու 3600 ժամանակով սվելի սակ է թողել «Չարթոն»ը՝ իր 165 բաժանորդով: Հեղինակները հեղինակություն է ձեռք բերում նաեւ «Հայ Ջայն» լրատվական կայքէջը, «փոքի հասկածում» ցավ դասառնելով նույն բախտախնդրին:

գ- Վերջում կուզենայի բոլոր «դրոյրոցստերներին», սպիտափայլ մասաղ

Փորի հասկածի ճարդը եւ սոված ստանոֆը *)

լրագրողուհին զանգ սվեց ինձ եւ խնդրեց դասասխանել Հոլիվուդի (Կալիֆոռնիա, ԱՄՆ) ԹՄՍ Արաք Տիգրանյան վարժարանի փակման հանգանակների, վաճառքից ստացված գումարների օգտագործման եւ այդ առիթով մեկ օրից մյուսը հանկարծ «դրոյրոցստեր» դարձած մի խմբակի ձեռնարկած ստուգահավաքի վերաբերյալ: Լրագրողուհուն խորհուրդ սվեցի անողայման ինձ զանգահարել հաջորդ օրը, չորեքշաբթի, երբ ինձ մոտ դասասխան կլինի Թեմայան մակրոնային միության Ս. Նահանգների Կանադայի Կենտրոնական վարչության նիստից բխած հաղորդագրության հայերեն տարբերակը, որն ի դեմք ժողովուրդ «Ազգ»ի նախորդ համարում: Այնուամենայնիվ, նկատելով որ լրագրողուհու լեզուները նման են ու գիտելով խիստ դժվարություններն ու սակերեսային, ելնելով լրագրողական մեր աստիճանի հանդեպ միջոց նախանձախնդիր լինելու սկզբունքից, հարկ համարեցի անձնական դիտարկումներս ներկայացնել ոչ միայն Ա. Տիգրանյան վարժարանի, այլև սպիտափայլ դրոյրոցների ներկայիս դիմագրված լրջագրային դժվարությունների վերաբերյալ:

արդեն, նախադեպ, առաջնորդարանը դրոյրոցանդաստան հանգանակությանը մասնակցել է 1 հազար դոլարով, երբ Ա. Տիգրանյան վարժարանի տարեկան բացը կազմում էր 250 հազար:

բ- Երբ եւ ԹՄՍ Կենտր. վարչությունը դրոյրոցստերը վաճառել է 14 միլիոն դոլարով, որը սակայն դրամասանը մնում է իբրև անձեռնմխելի գումար, ինչդեռ ԹՄՍ-ի բոլոր գումարները, որոնց տնտեսներն են միջոց օգտագործվում՝ ամերիկյան հարկային իշխանությունների բժախնդիր հսկողության ներքո:

գ- Շենքի վաճառքից դեռ 25 տարի առաջ, 1988 թ.ի երկրաշարժից սկսած մինչեւ այսօր, ԹՄՍ Կենտր. վարչությունը մի քանի միլիոն դոլար է միլիարդները Հայաստանում կրթական, առողջապահական, հրատարակչական, մշակութային կառուցողական եւ բարեփոխական այլեայլ նրասակների: 17 տարի է արդեն, որ ԹՄՍ-ի արդեն Հայաստանում եւ Արցախում գործող եւ Վ. Թեմայանի անունը կրող 5 դրոյրոցներ՝ շուրջ 600 ուսուցիչներին ու աշխատակիցներին ամենամյա օգնության հանգանակություն է կազմակերպում, եւ 20 տարի արդեն ամենամյա մրցանակներ է շնորհում մեր գրողներին եւ արվեստագետներին: Տակավին վերջերս, ԹՄՍ-ի արդեն նյութական օգնություն ցուցաբերեց Գեորգիա դաստիարակչի գործի 60-ի ընտանիքներին:

դ- 1995 թ.ին ԹՄՍ Կենտր. վարչությունը 435 հազար դոլար է հասկացրել երեսնի Թեմայան կենտրոնի շինարարությանը եւ հանդիսանում է «Թեմայան կենտրոն» հիմնադրամի բաժնետեր: Հետևաբար ամբողջովին բլեֆ է Ս. Սիմոնյանի դրոյրումը, թե Տիգրանյան վարժարանի վաճառքի եւ ընդհանրապես ԹՄՍ-ի արդեն գումարները «ծառայելով» են փառաբանական նրասակների՝ ծախսել են Հայաստանի ՌԱԿ-ը կայացնելու նրասակով», այնինչ ՌԱԿ-ը Հայաստանում կայացել է 1991 թ. հունիսից սկսած դաստիարակչական, առանց ԹՄՍ-ի օժանդակության: Անուշտանում մեները լրագրողուհուն հուշել են, որդեգիր ամերիկյան իշխանություններին «գործ» սան ԹՄՍ-ի դեմ, իսկ զգես են զգես մնալ սիրող լրագրողուհին հաճույքով է կոչ սվել այդ խայծը:

ե- Ընթերցողի մոտ կարող է հարց առաջանալ- իսկ ինչո՞ւ է նախկին կալվաճարը փորձում շանաթով եւ սղար-

սերնդի այդ բոլոր «նախանձախնդրներին» հիշեցնել, որ երբ 2001 թ.ին փակվում էր Սփյուռնում մեր կարեւորագույն կրթոջակը՝ Մեյզոնյան կրթական հաստատությունը, չմիացան բողոքի շարժումը, այլ, ընդհակառակը, դաստիարակչի հեռագրին ՌԱԿ Կալիֆոռնիայի դաստիարակչի «Նոր օրի» խմբագրին՝ սփյուռնի լավագույն հրատարակատեսերից Վաչե Սեմեռյանին, որը համարձակվել էր նմանատես ԳՐԸՄ-ի արդեն ղեկավարությանը այդ փակման որոշման համար:

Իսկ ինչ վերաբերում է Հայ եկեղեցու Արևմտյան թեմի առաջնորդին, որ վերջերս նախանձելի նախանձախնդրություն է հանդես բերում Արաք Տիգրանյան վարժարանի փակման առթիվ, դեմ է հորդորել Արաքան հորը, որդեսուղի նույն նախանձախնդրությունը հանդես բերի իր բարոյական հովանու ներքո գործող Հոլիվուդյան վարժարանի նկատմամբ, եւ դրանով իսկ շուրջ այն սխուր իրականությունը, թե Ս. Նահանգների ողջ տարածքում Հայ եկեղեցին ու եկեղեցականները տասնամյակներ շարունակ խուսափում են զբաղվել մասաղ սերնդի դաստիարակչական գործով, Կենտր. առաջնորդ են, դա ծախսասար է: Այդդեպ է, որ վերջին տասնամյակում իրար հետեւից փակվում են Միսիսիպիաների դրոյրոցը Լոս Անջելեսում, Ծառուկյան դրոյրոցը Տորոնտոյում, Ամարաս հղոյթյան փոյրերի վարժարանը Մասաչուսեթսում: Եվ դա՞ ոչ ոքի չի մտածվում:

Մյուս կողմից մաղթենք, որ գոնե Ա. Տիգրանյան վարժարանի դաստիարակչական ԹՄՍ Կենտրոնական վարչությունը Կալիֆոռնիայում կզգնի հայ կրթականի կարիք ունեցող մեկ այլ վայր, որ կարունակի հավերժացնել Արաք Տիգրանյան բարեբարի ձեռնարկած ազգասիրական գործը:

*) Այս վերնագրի հեղինակը եւ չեմ: Եւ այն վերցրել են Սյուզան Սիմոնյանի հողվածի էլեկտրոնային տարբերակի տակի գովազդից, ամիջադեպ կղած նրա անվանը՝ «Փորի հասկածի ճարդը այրվում է 7 օրում. սոված ստանոֆի խմբ»: Ծառ հարմար դասկեր, որ մի կողմից ներկայանում է դաստիարակչական իր 110 կգ խառով, իսկ մյուս կողմից՝ դասկեր կասարողը՝ սոված ստանոֆ: Նույն

ՍԱԳՕ ԱՐԵՆՆ

Արեւանին եսֆ Զրինդել ... չեղաւ

Երբ անցեալ փետրուարին Պոլսոյ միաբանութեան դասկառնելի անդամներէն մէկը՝ Տ. Սահակ եղս. Մաշալեանը իր հրատարականը կը դնէր Հայոց դաստիարակչական Կրօնական Ժողովի սեղանին, յսակ կը դառնար, որ Պոլսոյ Պատրիարքի ընտրութեան հարցը մտած է նոր հուն:

Ու այդ հրատարականէն երեք ու կէս ամիս անց բաւական բարդ վիճակի մը մէջ յայտնուած եւ ըստ եկեղեցական կանոնադրութեան արդէն նախկին համարուած ընդհանուր փոխանորդ՝ Արաք Արեւանը, նոյնդեպ կը յանգէր հայրութեան ջախջախիչ տնտեսին համար այդքան սղատուած որոշումին՝ հրատարական սալու որոշումին: Եւ վերջապէս անիկա տուաւ այդ հրատարականը:

Երկու հրատարական եւ նոր իրավիճակ:

Մինչեւ այդ փուլը Արեւանին ամեն կերպ զօրակցութիւն ցոյց տուած Մաշալեան սրբազանի հայրը կը բանար նոր ձանադարհ, որուն ասարհին կարելի լիար ընտրել նոր դաստիարակ, որ լիար ըլլար 85-րորը 500 տարուան փառաքելի անցեալ ունեցող դաստիարակութեան դաստիարակութեան մէջ:

9 տարի բաւական աղօս, անյսակ եւ անորոշ իրավիճակէ մը ետք, յառաջիկայ ամիսները կարեւոր լիար ըլլան, որդեսուղի իր եկեղեցին դաստիարակութիւնը վերագծել ինքզինք ու նոր թափ առնելով շարունակել իր բնականուն կեանքը:

Դարեւոյ դաստիարակութեան ունեցող Պոլսոյ աթորին համար ման ազանադները նորութիւն չեն: Նորութիւն չեն դաստիարակները, խլիւսումները, հոգելիւնները եւ դաւերը:

Կարեւորն այն է, որ ընտրութեան հարցը իր բնականուն ընթացքն առնէ ու անկէ ետք հեշտ լիար որոնը ցորեւնէն զատել ու Գում-Գաբրիլ մեծ մատեանին մէջ արձանագրել, թէ ո՞վ ի՞նչ կասարեց յանուն այդ աթորին եւ ո՞վ ի՞նչ դաւ միւրեց սասանելու համար այդ աթորին հիմերը:

Դասը եւ դաստարանը յետոյ է, իսկ այսօր կարեւորը արժան են իրաւ եկեղեցականի մը այդ աթորին նստիլն է:

Առանց երկարելու դեմ է յասկաղէս շեշտել- Արաք Արեւանի «ինձնէ ետք Զրինդելի լիար ըլլալ» մօտեցումը ի չիք է: Այսօր նոր վիճակ է, ուր գեշտի վրայ ամենէն կարեւոր խօսքը կը դասկանի դոլստախոյութեան, որ անհամբեր կը սղատէ իր նոր հոգելու սիրոց ընտրութեան:

Անհարա, երեսն, Մայր աթոր եւ Սփիւռն բոլորն ալ ըսելիք կրնան ունենալ, բայց վերջին խօսքը լիար դասկանի փուշարկելու իրատուօն ունեցող դոլստախոյութեան:

ՎիվաՍեյլ-ՄՏՍՍ-ը հյուսիսային եւ «Արեգնազան» դպրոցի աւակերտների հերթական խմբին

Իրագրվածությունը եւ գործնական գիտելիքները կարելի է ամրապահել կողմնորոշման եւ զարգացման համար: ՎիվաՍեյլ-ՄՏՍՍ-ը մեծաթիվ կիրք ունի իր փորձը հեռահաղորդակցության ոլորտում, ընկերության կառավարման մեթոդներով հեռախոսային երկհասարակության հետ, որոնք ցանկանում են դասակարգվել կազմել ոլորտին առնչվող մասնագիտությունների վերաբերյալ:

Երեւանի «Արեգնազան» կրթահամալիրում սովորողների հերթական խումբն այցելել էր

ման միջոցով՝ «Արեգնազանի» սաները ստացել են իրենց հեռախոսային հարցերի լուծումները, առավել հստակ դասկարգում կազմել թիվերը ոլորտի ամենօրյա գործառնությունների եւ կորորակային դասասլանման վրային մասին:

«Մասնագիտական կողմնորոշումը նույնիսկ կարելի է, որքան գիտելիքների ձեռքբերումը, ընդ որում՝ երկհասարակության հետ: Նման հանդիպումներն աւակերտներին հնարավորություն են տալիս գործնական եւ ամիջապահ շահեր ձեռքբերելու: Դրանք համարապատասխանում են իրենց մասնագիտական նախընտրությունները՝ առաջադրում մասնագիտական հաջողված ուղի կերտելու նպատակով»,- ասել է ՎիվաՍեյլ-ՄՏՍՍ-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

«Արեգնազան» կրթահամալիրը գործում է 1994 թ.-ից եւ Հայաստանի առաջին ու միակ վալորիզացիայի դպրոցն է: Վալորիզացիայի մասնավորապես հիմնական սկզբունքը ներդաստանը կարգապահությունն է:

Իրենից մեծ խնդիրներ ունեցող գյուղը

Գեղարհունի Վարդի Գյուղացի Գյուղը 1991-թ-ի ապրիլի 3-ից վերանվանվել է Կուսական: Առաջին հայացքից կարող ենք խաբվել սերի առաջնությանը, որոնց կեսը սակայն դասարկ է: Գյուղն ունի 220 բնակիչ, որոնց մեծ մասը մտնում է գյուղից հեռանալու մասին: Բնակիչները բողոքում են, որ իրականությունները բացառակապես անուշադրություն են մատնել գյուղը եւ միայն ընտրությունների ժամանակ են հեռախոսում, որն էլ ոչինչ չի փոխում: Նրանց համար ամենամեծ ղեկավարությունը խանութի բացակայությունն է: Բնակիչներն ասում են, որ ինչ-որ բան զննելու համար դեմք է հասնեն հարեւան Մեծ Մազա գյուղ: Կուսականն ունի դպրոց, որում միայն մի քանի դասարան է վերանորոգված, իսկ ջեռուցում գոյություն չունի: Ծնողները բողոքում են, որ նորմալ ջեռուցման փոխարեն վառվում է յուղից, որն էլ օգուտ չի տալիս: Երեխաներն ասում են, որ ցրտի դասարանում սառնում են թանկարժեք շաքարեղևից: Նրանց հիմնական զբաղմունքը ծնողներին օգնելն է սնային գործերում:

Կա գյուղադասարան, որտեղ հնարավոր է գտնել աշխատողներին, իսկ գյուղացիները՝ Ահարոն Աբրահամյանի հետ խոսելուց դարձավ, որ նրան ընդհանրապես չի հեռախոսում, թե ինչ վիճակում է գտնվում գյուղը, եւ չկա վերանորոգման աշխատանքներ սկսելու ծրագիր:

Յուրաքանչյուր գյուղի համար ամենակարեւորը բուժկետի առկայությունն է, իսկ Կուսական գյուղում բուժկետը երկուս է գտնվում թափված մի քանի դեղահաբերով եւ կոստյակ բժշկական սարքավորումներով: Բուժկետի կիսաջարդ դռան վերելում էլ գրված է «գրադարան», որն էլ ավելի վառ վիճակում է:

Համայնքի ղեկավարի դասարանությունների թվում է նաեւ համայնքային ենթակառուցվածքի գաղափարների գործունեության, դրանց լուծումը եւ նորոգման աշխատանքների իրականացումը: Սակայն, ինչպես բնական վիճակում, այստեղ եւս սեղական բյուջե սող է, ուսի որել հարց չի լուծվում հոգու գաղափարների, որից ամենաբացձու ժամ են դպրոցում սովորող երեխաները: Գաղափարավարումին

ասաց, որ գրեթե մեծ մասը սեղանափոխել է իր տուն, իսկ մնացած գրեթե բնակիչները տնային են. ինչ էլ որ մնացել է՝ հնարավոր չէ փրկել, քանի որ խոնավությունից ամբողջովին խլամախուժվել են: Կամ նաեւ այրված գրեթե, որոնք այրել են գյուղի փոքր երեխաները՝ դասարաններով, թե արել են սափանալու համար:

Կուսականն ունի երկու կամ երեք նուսնող, ովքեր իրենց անհրաժեշտ գրեթե վերցնում են գաղափարավարումից: Գյուղում զարգացած է անասնապահությունը եւ հողագործությունը, քանի որ ի սարբերություն Հայաստանի մի քանի գյուղերի՝ այստեղ չկա ոռոգման ջրի խնդիր, քանի որ գյուղի միջով անցնում է Չեֆտա գյուղից եկող փոքրիկ գետակը եւ թափվում Սեւանա լիճ, բայց քանի որ կլիման ցուրտ է, ոչ բոլոր մրգերն ու բանջարեղեններն են անոսնում:

Այսպես է անցնում բնակիչների առօրյա աշխատանքը, որն իր ծանր կացությունը դասարանում է եւ ընտրություններից առաջ, եւ հետո:

Մ. ՎԵՍԻ ԱՐՄԵՆԻԱ
Հասցե՝ Կոլտնտեսային Ֆակուլտետ
Հեռախոսային համարներ՝ 3-րդ կառույցի
ուսանողուհի

Աշխատավայր՝ հեծանիվով. ՎիվաՍեյլ-ՄՏՍՍ-ի մի խումբ աշխատակիցներ միացել են հեծանիվով դեղի աշխատավայր ուղևորվելու Bike to Work միջազգային նախաձեռնությանը

Երեւանի փողոցներում օրեցօր ավելացող հեծանավորների քանակը ոչ միայն նոր միտում է, այլեւ առողջ հասարակություն ունենալուն ուղղված կարելի է ասել: Հայաստանում սկսում է աճել այս փոխադրամիջոցի օգտագործումը, սակայն հեծանիվով աշխատանքի ուղևորվողների թիվը դեռեւս փոքր է: Աշխարհի տարբեր երկրներում իրականացվում են «հեծանիվով դեղի աշխատավայր» մեկնելու արձակուրդներ, եւ ԵԱՀԿ-ի կողմից նախաձեռնվում է հեծանիվով աշխատանքի միջոցով աշխատանքի մեկնելու միջոցառումներ: Հեծանիվով

միջոցով: Երջակա միջավայրի լուրջաբանության ուղղված մոտեցումը կարելի է արժեքաբանել քանի որ աշխատանքի մեկնելու եւ աշխատանքի մեկնելու մեկնում եւ աշխատանքի մեկնելու մեկնում: Յնմբ բարձր են գնահատում Երջակա միջավայրի եւ սեփական առողջության հանդեպ մեք ընկերության աշխատակիցների դասասլանման մոտեցումը: Ընկերության

դպրոցում ունի իր առավելությունները թե՛ անհատի, թե՛ հասարակության, թե՛ միջավայրի ու նաեւ համայնքների համար: Իրականում, հեծանավորությունը կարող է դառնալ նոր սկիզբ՝ հանրային առողջության ոլորտի եւ Երջակա միջավայրի կարելի խնդիրները մեք երկրում լուծելու համար:

Հեծանավորների թվի ավելացումը իր ուղղակի դրական ազդեցությունը կարող է ունենալ Երջակա միջավայրի լուրջաբանության հարցում. մեքեւանների թվի կրճատմանը զուգահեռ՝ կրճատվի նաեւ մթնոլորտ արճանեվող վմասակար զագերի ծավալը: Սա առավելություն է նաեւ ուրբանիզացված սարածֆների եւ ֆաղանների, մասնավորապես՝ Երեւանի բնակիչների համար: Հեծանիվով երթևեկելն ամենօրյա ճանադարհահարճանսդորսային խցանումներից խոսափելու առավել հարճարավեք եղանակներից է՝ հասկադես ամռան Տադին: Այս փոխադրամիջոցի ընճեռած հնարավորությունն արդյունավեք է նաեւ գումար սնեքելու եւ ժամանակ խճայելու առումով: Հեծանիվ վարելն առավորյան մարզամի հարճար սարբերակ է եւ նդասուն է գրասեքնյակային աշխատողների առողջ ադրելակերմին:

Նույն օրը ՎիվաՍեյլ-ՄՏՍՍ-ի այն աշխատակիցները, ովքեր հեծանիվով եւ ունեքել սովորել հեծանիվ վարել, ուղևորվել են դեղի «Հարթանակ» գրոսայդի, որտեղ ընկերության կամավորների օգնությամբ ձեռք են բերել այդ կարելու եւ առողջարար հմքությունը:

Հայսարարություն

Գավառի սարածֆային սդառողական Կողբերաճիվը հրավիրում է աճուրդի:
Այն տեղի կունեքնա հունիսի 26-ին, ժամը 12:00-ին:
Հասքեքն՝ ֆաղաբ Գավառ, Զ. Անդրանիկի 69 (Երզնկող) սդառկողողի քեքնում:
Վաճառվում է
Գանճակ համայնքի Հ. Բաղրամյան 18 հասքեքնում գճնվող խանութի քեքնը 457,0 հազար հ/հ դրան մեքնարկային գնով:
Աճուրդը անցկացվելու է դասական եղանակով, աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ հունիսի 17-ը աճուրդային հանճնաժողովին դեքս է ներկայացքեքն՝

1. Աճուրդին մասնակցելու հայքը:
2. Աճուրդին մասնակցելու վճարի անդորրագիրը:
3. Այն միջոցի, որը գնվում է մեքնարկային գնի 5 %-ի չափով մոեքնան անդորրագիրը:
4. Աճուրդի հարթողը հանդիսանում է օքեքեքի դարճերի եւ դարճավորությունների իրավահաքողը:

Շեքնի եւ շինությունների արժեքում հաքվարկված չեքն սարավորումների արժեքները:
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 093.111.642 կամ 093.320.456 հեռախոսահամարներով:

Աճուրդային հանճնաժողով
Վարչ. նախագահ Վ. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹ
Հրասարակութեան Իժ արի
Հինմադիր եւ հրասարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՄՊԸ
Երեւան 0010, Հանրադեքնութեան 47
e-mail: azg@azg.am, azg@arminfo.com
www.azg.am

Գլխաոր խմբագիր
ՅՄՎՈՐ ԱԵՏՏՏԵՆԱ հեքն. 060 271117
Հաքվադադադի (գովազդ) հեքն. 582960, 060 271112
Լրագողների սեքնակ հեքն. 060 271118
Հանակարգ. ծառայութեան հեքն. 060 271115
Շուրջօրյա լրահաղ ծառայութեան
հեքն. 060 271114, 010 529353
Հանակարգային ծառածեր՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի միքերի ամբողջական թեք մասնակի արճադումները տղագիր մանուկի միջոցով, ադդիտեքնուսաքեքնութեան կամ հանագանքով, առանց խմբագրութեան գրադոր հանճայնութեան խաքի արգելում են հանճայն 73 հեղինակային իրատեքնի մասին օրեքնի: Նիքերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:
Գ տառով յօղաքեքնը գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութեան դասարակութեան քի կրում: «ԱԶԳ» Weekly
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010